

CHRISTUS EN ZIJN BRUID

HET HUWELIJKSVERBOND TUSSEN
DE SCHOONSTE BRUIDEGOM
EN DE VUILSTE BRUID

A.VISSER

Christus en Zijn bruid

CHRISTUS EN ZIJN BRUID

HET HUWELIJKSVERBOND TUSSEN
DE SCHOONSTE BRUIDEGOM
EN DE VUILSTE BRUID

A.VISSER

Christus en Zijn bruid
Het huwelijksverbond tussen de schoonste Bruidegom
en de vuilste bruid
A.Visser

ISBN 978-90-829198-0-6

NUR 700

Boekverzorging: Corné van der Horst

© 2019 SCIENTIAE - ALBLASSERDAM

Alle rechten voorbehouden.

www.scientiae.nl

De Koning van de Kerk wil Zich bedienen van datgene wat niets is. De arbeid van Zijn dienaren wordt door Hem benoemd als zijnde een dwaasheid. De eenvoudige en gebrekkige prediking van Christus is de Jood een ergernis en de Griek een dwaasheid maar het is de geroepenen, die door een waar geloof verenigd worden met Christus, een kracht Gods tot zaligheid. Het is onze hartelijke wens dat het dwaze Gods, in ons kennen ten dele en in ons profeteren ten dele, toch sterker mag blijken dan de vijandschap van de natuurlijke mens. Wie door het lezen van dit boekje gebracht mag worden tot de zaligheid, zal leren dat God het dwaze der wereld heeft uitverkoren opdat Hij de wijzen beschamen zou; en dat Hij het zwakke der wereld heeft uitverkoren opdat Hij het sterke zou beschamen. Opdat het zij, gelijk geschreven is: Die roemt, roeme in den Heere.

1 Korinthe 1: 17-31

A.V.

Inhoud

1. Het huwelijksverbond en de prediking	12
2. De heerlijkheid van de Bruidegom	23
3. De afkomst van de bruid	30
4. De kennismaking met de bruid	33
5. De bewogenheid van de Bruidegom	35
6. Het huwelijk met de bruid	38
7. Het verlangen van de bruid	43
8. Het onderwijs van de Bruidegom	46
9. Het uitgaan van de bruid	49
10. De gemeenschap met de bruid	52
11. De ontrouw van de bruid	62
12. De trouw van de Bruidegom	66
13. Het herstel van de bruid	70
14. Het loflied van de Bruidegom	76
15. Hernieuwde liefdesgemeenschap	80
16. De kwetsbare gemeenschap	83
17. De bruiloft van het Lam	85

Inleiding

Op veel plaatsen in de Heilige Schrift wordt de vereniging van Christus met Zijn bruidskerk ons voorgesteld in het beeld van een huwelijk. Het is zeer vruchtbaar om samen te bezien hoe dat huwelijk tussen de bruid (de Kerk) en de Bruidegom (Christus) tot stand komt. Het past ons om gedurig te overdenken wie Hij is zodat wij door de werking van de Heilige Geest zouden mogen komen tot de kennis van deze Schoonste aller mensenkinderen.

De gebruikte Bijbelgedeelten worden gekenmerkt door hun diepe allegorische inslag. Dit wil zeggen dat achter de zichtbare tekst een diepe geestelijke betekenis schuilgaat. Wanneer dit niet wordt onderkent, kan een vleeselijke beschouwing tot onstichtelijke gedachten leiden. Dit is de reden waarom Joodse Rabbijnen de lezing van het Hooglied, delen van Ezechiël en het eerste hoofdstuk van Genesis tot de leeftijd van 30 jaren verbieden. Wij achten het onjuist om het lezen van een deel van de Heilige Schrift te verbieden. Het is echter wel nodig om de verlichting van de Heilige Geest in te roepen om tot het rechte zicht te komen van de uitgebeelde zaken. In dat licht is het mogelijk om tot de grote verborgenheid te komen die Paulus in het huwelijk heeft willen voorstellen: *“Deze verborgenheid is groot; doch ik zeg dit ziende op Christus en op de gemeente.”* (Efeze 5: 32).

Alleen wanneer ons verduisterd verstand wordt verlicht, komen wij tot het juiste zicht op Hem. Want alleen in Zijn licht zullen we werkelijk het Licht zien.¹ Als Hij door de Heiligen Geest voorgesteld wordt voor ons duistere oog, dan komen wij tot het rechte verstand van Zijn genadewerken en genieten we een levende troost en een hartelijke blijdschap.² In het aardse leven is er vreugde als onze geliefden in het huwelijk mogen treden. Het zijn ogenblikken waarin we blij mogen zijn met de blijden. Maar de nameloze rijkdom die ons tegemoet treedt, wanneer wij inblikken in de mystieke huwelijksvereniging tussen Christus en Zijn bruidskerk, is een zaak van allesovertreffende vreugde. Wie kan de schoonheid en de heerlijkheid onder woorden brengen als daar gezien mag worden op de handelingen van Christus, de Zoon van God, de Schepper van hemel en van aarde, met Zijn bruid. Als gezien mag worden hoe Hij Zich vernedert om de Bruidegom te worden van een verdoemelijk zondaar. Wie zou niet wenen van vreugde, ziende op de rijkdom die hier openbaar komt? Het zou het hart kunnen verwarmen en de liefde doen herleven van de zielen die al met deze Bruidegom gehuwd mogen zijn. Het zou de harten van zoekende zielen kunnen aansporen als gezien mag worden hoe liefdevol Hij handelt, als Hij Zich niet schaamt om het meest vuile en het meest walgelijke op te rapen en tot Zijn bruid te maken. Het zou de harten van hen die tot nu toe onverschillig gebleven zijn gaande kunnen maken, ziende op zoveel heerlijkheid in deze Bruidegom.

Laat het ons gebed zijn dat deze overdenking van het huwelijk ons zou mogen leiden tot een diepe verwondering over de instelling van het huwelijk. O, is er zoveel schoonheid in

---

1. Psalm 36: 10b

2. Psalm 36: 10 *kannt.* 13

deze roos uit het paradijs? Welk een schoonheid is er dan in Christus, de Roos van Saron! Dat deze lieflijke wijn ons hart vrolijk mocht maken in God. Dat wij al onderzoekende steeds zouden mogen opklimmen van het schepsel tot de Schepper. Want als er hier beneden goede dingen zijn, hoe veel te meer is er goedheid in God, Die al deze dingen heeft geschapen. Wat moet ons hart ook in het beschouwen van het huwelijk op God gericht zijn, en wat moeten wij verlangen bij God te zijn, Die oneindig meer lieflijkheid in Zich heeft dan enig schepsel.

1.

Het huwelijksverbond en de prediking

De prediking van het verbond is in onze dagen steeds minder te horen. Uit angst, als reactie op de ontsporingen in het verbond-automatisme, wat een ieder die binnen het verbond geboren is zalig wil spreken. Anderzijds berust het bij velen, naar te vrezen is, op diepe onkunde en geestelijke verarming. Want wie zal de Schrift verstaan wanneer hij haar niet leest als de openbaring van het verbond wat God opricht met Zijn gevallen schepsel? Heten de twee bedelingen niet het ‘Oude Testament’ en het ‘Nieuwe Testament’? Wat letterlijk betekent: het oude en het nieuwe verbond. We moeten toch bekennen dat de enige manier waarop God handelt met Zijn schepsel in de weg van een verbond is? Nooit heeft Hij zich op een andere manier geopenbaard en nooit heeft Hij zich op een andere manier neergebogen naar Zijn schepsel.

Het Hebreeuwse woord ‘*Berith*’ (in de Statenvertaling vertaald met ‘*verbond*’) heeft een rijk scala aan betekenissen die ons kunnen inleiden in de betekenis van het verbond. De let-

terlijke vertaling is ‘snijden’. Hoe heerlijk komt in het verbond Gods snijden openbaar. God gaat snijden door souverain verkiezend *scheiding* te maken waar het niet is, namelijk tussen de gevallen engelen en de gevallen mensen. In de bediening van het verbond gaat God snijden door het *afschieden* van het verbondsvolk van de andere volkeren: “*zo wou Hij met geen volken handelen*”. Wanneer wij mogen inblikken in het wesen van het verbond en mogen zien op de Verbondsmiddelaar Jezus Christus, dan worden we getroffen door het feit dat Hij geraakt is door het zwaard van Gods gerechtigheid. Zo zijn Hem de wonden toegebracht die ons toekwamen want “*Hij is om onze overtredingen verwond en de straf die ons de vrede aanbrengt was op Hem*”. In de toepassing van de zaligheid in de uitverkorenen treft ons de afsnijding van de eerste Adam door het tweesnijdend scherp zwaard van Gods wet en de inenting in de vruchtbare stam Christus door het heilig Evangelie. Tot slot wordt ons een snijden getekend in de verbondswraak die zal komen over hen die ongelovig blijven: “*brengt ze hier, en slaat ze hier voor Mij dood.*”

In de staat der rechtheid kwam de grote Schepper tot Adam en Eva in de weg van een werkverbond, wat bestond uit beloning bij gehoorzaamheid en straf bij ongehoorzaamheid. In de hof plaatste God een zichtbare prediking middels “*den boom des levens in het midden van de hof, en den boom der kennis des goeds en des kwaads.*”³ De eerstgenoemde boom was als een “*teken des levens, betekenende dat de mens het leven van God ontvangen had, en behouden zou, zo hij in zijn gehoorzaamheid volhardde, totdat het God believen zou, hem in Zijn hemelse onsterfelijkheid op te ne-*

---

3. Genesis 2: 9b

men.”⁴ De boom der kennis des goeds en des kwaads was zo genoemd “omdat de mens door het eten van dien ondervinden zou wat goed hij daardoor verliezen, en in wat kwaad hij vervallen zou.”⁵ In dit eerste verbond werd er dagelijks zalige gemeenschap geoefend op een zeer heerlijke wijze, daar zij “de stem van den HEERE God, wandelende in den hof, kenden aan den wind des daags.”⁶

Maar ach, direct na het verbreken van dit verbond, door het eten van de verboden vrucht, is ook de lieflijke gemeenschap verbroken. Het mag wel een eeuwig wonder heten dat de Heilige en volzalige God zich wederom naar Zijn gevallen schepsel toewendt in de weg van een nieuw verbond: het genadeverbond. Nee, niet langer met Adam als verbondshoofd maar met Christus als het vrouwenzaad, wat de satan de kop zal vermorzelen.⁷ Niet langer is het een wankelbaar verbond, afhankelijk van de gehoorzaamheid des mensen. Nee, “nu heeft Hij zoveel uitnemender bediening gekregen, als Hij ook eens beteren verbonds Middelaar is, hetwelk in betere beloftenissen bevestigd is.”⁸

Hoewel ook dit verbond de wet in zich besluit en daaraan verbonden het oordeel voor de overtreders van deze wet, is het grote verschil dat de Oprichter van dit verbond nu Zelf heeft gezorgd voor de vervulling van de eisen, door Zijn Eigen Zoon te zenden als de Verbondsmiddelaar: “Van een zoveel beter verbond is Jezus Borg geworden.”⁹ Niet langer is er dan ook de mogelijkheid van verbreking. De vervulling ligt vast in Christus als het Verbondshoofd “want zodanig een Hogepriester betaamde

---

4. Genesis 2: 9 kantt. 22

5. Genesis 2: 9 kantt. 23

6. Genesis 3: 8

7. Genesis 3: 15

8. Hebreëen 8: 6

9. Hebreëen 7: 22

ons, heilig, onnozel, onbesmet, afgescheiden van de zondaren, en hoger dan de hemelen geworden.”¹⁰ Het genadeverbond bestaat, in tegenstelling tot het werkverbond, uitsluitend uit beloften. Want de eisen die gesteld worden aan de bondelingen zijn vervuld door Christus. De werken om in het bezit te komen van de verbondsweldaden, als daar zijn de overtuiging van schuld, roepen om genade, vluchten tot God in Christus en het gelovig omhelzen van de genadige vrijspraak, zijn allen weldaden die God Zelf door Zijn Heilige Geest in de harten van Zijn uitverkorenen werkt. Niets van de verwezenlijking van de genade in de harten van de verkoren bondgenoten is dan ook afhankelijk van henzelf want *“Het is God Die in u werkt beide het willen en het werken, naar Zijn welbehagen.”*¹¹ Dit maakt de onwankelbaarheid en vastheid van het genadeverbond uit en is een grote troost voor hen die zich hebben leren kennen, bij ontdekkend licht, als goddeloze en vijandige zondaren die niet kunnen en willen komen om genade en ere te ontvangen aan de troon der genade.

Nu is het noodzakelijk om te verstaan dat al Gods handelingen in de geschiedenis, in welke verschijning ook, een vorm zijn van openbaring van dit nieuwe genadeverbond. Wij zien dan ook de gehele Schrift door dat een verbondsbetrekking de grondslag vormt voor de liefdesbetrekking die God, in Christus, aangaat met verloren zondaren.

Als de HEERE onderscheid maakt waar het niet is bij de zondvloed, door Noach en zijn acht zielen te redden van de vreselijke watervloed, dan is het in de weg van het verbond: *“Maar met u zal Ik Mijn verbond oprichten; en gij zult in de ark gaan, gij en uw zonen en uw huisvrouw en de vrouwen uwer zonen met u.”*¹²

---

10. Hebreëën 7: 26

11. Fillipenzen 2: 13

12. Genesis 6: 18

Als het nieuwe menselijke geslacht, voortkomend uit de lendenen van Noach, wederom tot een vreselijke goddeloosheid vervalt en zelfs de nakomelingen van Sem in afgoderij leven¹³, gaat God opnieuw verschil maken waar het niet is. Hij roept Abraham: *“Ga gij uit uw land en uit uw maagschap en uit uws vaders huis, naar het land dat Ik u wijzen zal.”*¹⁴ De Heere gaat Zich ontfermen en Zich een volk formeren dat naar Zijn Naam genoemd zal worden.¹⁵ En hoe doet Hij dat? In de weg van een verbond, want *“te dienzelven dage maakte de HEERE een verbond met Abram, zeggende: Uw zaad heb Ik dit land gegeven.”*¹⁶ Hoe rijk openbaart Hij Zich in dit verbond de God te willen zijn van Abraham, maar ook van zijn zaad: *“en Ik zal Mijn verbond oprichten tussen Mij en tussen u en tussen uw zaad na u in hun geslachten, tot een eeuwig verbond, om u te zijn tot een God en uw zaad na u.”*¹⁷

Wanneer Abraham op een wonderlijke wijze de belofte krijgt dat hem een zoon geboren zal worden, gaat God verklaren dat Hij dit verbond ook met Izak op wil richten: *“En God zeide: Voorwaar, Sara, uw huisvrouw, zal u een zoon baren, en gij zult zijn naam noemen Izak; en Ik zal Mijn verbond met hem oprichten, tot een eeuwig verbond zijn zade na hem.”*¹⁸

---

13. Jozua 24: 2 *“Over gene zijde der rivier hebben uw vaders vanouds gewoond, namelijk Terah, de vader van Abraham en de vader van Nahor; en zij hebben andere goden gediend.”*

14. Genesis 12: 1

15. Jesaja 43: 6-7 *“Ik zal zeggen tot het noorden: Geef; en tot het zuiden: Houd niet terug; breng Mijn zonen van verre, en Mijn dochters van het einde der aarde; Een ieder, die naar Mijn Naam genoemd is, en dien Ik geschapen heb tot Mijn eer, dien Ik geformeed heb, dien Ik ook gemaakt heb.”*

16. Genesis 15: 18

17. Genesis 17: 7

18. Genesis 17: 19

Als God Zich later troostvol wendt tot Izak te Gerar, gaat ook dit in de weg van het verbond: *“En de HEERE verscheen hem in denzelfen nacht en zeide: Ik ben de God van Abraham, uw vader; vrees niet, want Ik ben met u; en Ik zal u zegenen en uw zaad vermenigvuldigen om het verbond met Abraham, Mijns knechts wil.”*¹⁹

Als Jakob na zijn bedrog op de vlucht moet slaan voor zijn broeder Ezaü en daar hulpeloos ligt in het duister van de nacht, gaat God zich over Jakob ontfermen in de weg van het verbond: *“En zie, de HEERE stond op dezelve en zeide: Ik ben de HEERE, de God van uw vader Abraham en de God van Izak; dit land, waarop gij ligt te slapen, zal Ik u geven en uw zaad.”*²⁰

Ook Jozef mag zich op zijn sterfbed getroost weten, ziende op het onveranderlijk verbond, zeggende: *“ik sterf maar God zal u gewisselijk bezoeken en Hij zal u doen optrekken uit dit land, in het land hetwelk Hij Abraham, Izak en Jakob gezworen heeft.”*²¹

Als het volk Israël zwaar moet zwoegen onder de verdrukking in Egypte, gaat God zich wederom liefdevol neerbuigen tot Zijn volk in de weg van het verbond, zeggende tot Mozes: *“Ik ben de God uws vaders, de God Abrahams, de God Izaks en de God Jakobs. Ik heb zeer wel gezien de verdrukking Mijns volks, hetwelk in Egypte is, en heb hun geschrei gehoord vanwege hun drijvers; want Ik heb hun smarten bekend.”*²² Als Mozes nu nog een versterking nodig heeft, gaat God Zich bijzonder als de God van het verbond openbaren door Zijn naam ‘Jehova’ bekend te maken. Deze Naam, die hier voor het eerst geklonken heeft, wijst wel in het

---

19. Genesis 26: 24

20. Genesis 28: 13

21. Genesis 50: 24

22. Exodus 3: 6-7

bijzonder op Gods trouw aan Zijn verbondsbeloften en alvermogen om deze ook te vervullen.²³

Het voert te ver om de bewijzen verder uit te breiden dat God zich alleen in de weg van een verbond tot Zijn verloren maar verkoren schepsel wendt. Waar zou het einde zijn als we moesten handelen over de verbondshandelingen met David: *“Ik heb een verbond gemaakt met Mijn uitverkorene, Ik heb Mijn knecht David gezworen: Ik zal uw zaad tot in eeuwigheid bevestigen, en uw troon opbouwen van geslacht tot geslacht. Sela.”*²⁴ Waar zouden we moeten stoppen wanneer we Gods verbondshandelingen met Zijn afvallig en zondig volk bij monde van Jesaja zouden moeten beschrijven? *“Want bergen zullen wijken en heuvelen wankelen, maar Mijn goedertierenheid zal van u niet wijken, en het verbond Mijns vredes zal niet wankelen, zegt de HEERE, uw Ontfermer.”*²⁵ Zou het ook hier niet moeten gelden wat Johannes zegt: *“En er zijn nog vele andere dingen die Jezus gedaan heeft, welke zo zij elk bijzonder geschreven werden, ik acht dat ook de wereld zelve de geschreven boeken niet zou vatten.”*²⁶

Wel is het goed om ter inleiding op dit boekje, waarin het huwelijk tussen Christus en Zijn bruid beschreven wordt, kort te verklaren wat dit met het verbond te maken heeft. We hebben al kort aangestipt dat de bekendmaking en oprichting van het verbond niet beperkt bleef tot de persoon, maar dat de oprichting ten gunste van hemzelf en zijn nakomelingen was.

Adam was het hoofd van het werkverbond en zijn zaad zou delen in zijn gehoorzaamheid, maar ook in de straf op zijn ongehoorzaam-

---

23. Exodus 3: 14 *kannt. 18*

24. Psalm 89: 4-5

25. Jesaja 54: 10

26. Johannes 21: 25

heid. Noach werd niet alleen zelf in de ark opgenomen, maar ook zijn vrouw en kinderen. Abraham moest niet alleen zelf besneden worden, maar ook zijn (mannelijk) zaad. Het is duidelijk dat het verbond dus breder is dan de gelovige alleen, het behelst ook zijn zaad. Het is echter ook direct duidelijk dat niet alle betrokkenen binnen dit verbond ook de genade van het verbond deelachtig zijn.

Noach neemt wel drie zonen mee in de ark, maar een van hen (Cham) blijkt een vervloekte te zijn.²⁷ En ook Abraham besnijdt zowel Izak als Ismaël, omdat zij beiden in het verbond besloten waren, maar toch spreekt de HEERE tot Abraham: *“Maar Mijn verbond zal Ik met Izak oprichten, dien u Sara op dezen gezetten tijd in het andere jaar baren zal.”*²⁸

De Schrift is er dus duidelijk over dat er tweeërlei bondelingen moeten worden onderscheiden binnen hetzelfde verbond. *“Want die zijn niet allen Israël, die uit Israël zijn; Noch omdat zij Abrahams zaad zijn, zijn zij allen kinderen, maar: In Izak zal u het zaad genoemd worden. Dat is, niet de kinderen des vleses, die zijn kinderen Gods; maar de kinderen der belofenis worden voor het zaad gerekend.”*²⁹ Dat is, die *“ook door kracht van Gods verkiezing en belofte tot het geloof zouden gebracht worden.”*³⁰

Er is dus meer nodig tot de zaligheid dan te weten bondeling te zijn. Het is nodig om door het geloof inwendig en wezenlijk in het verbond ingelijfd te worden. En dat geschiedt maar op één manier:

---

27. Genesis 9: 24-25 *“En Noach ontwaakte van zijn wijn, en hij merkte wat zijn kleinste zoon hem gedaan had. En hij zeide: Vervloekt zij Kanaän; een knecht der knechten zij hij zijn broederen.”*

28. Genesis 17: 21

29. Romeinen 9: 6b-8

30. Romeinen 9: 8 *kannt. 32b*

door de geloofsvereniging met Christus. Zo krijgt de verbondssluiting tussen Christus en de zondige bruid gestalte in de weg van het geestelijk huwelijksverbond. En als de ogen hiervoor mogen opengaan, dan spreidt zich hier een heerlijk en rijk landschap voor onze ogen uit. Want de Schrift is vol met deze zaken. Het Hooglied van Salomo is wel in het bijzonder een heerlijke lofzang op de liefde tussen Christus als de Bruidegom en de zondaar als Zijn bruid. Hoe heerlijk wordt daar de tere liefde en de zalige gemeenschap omschreven die er geoefend wordt in dit huwelijk tussen de zwarte bruid en de blanke Bruidegom.

De dichter van de vijfenveertigste psalm bezingt in zijn *“lied der liefden”*³¹ het geluk van de jongedochter die in het huwelijk mag treden met de Koning die *“veel schoner is dan de mensenkinderen.”*³²

De profeet Ezechiël stelt ons eveneens heerlijk voor ogen hoe de Koning der koningen Zich ontfermt over de meest walgelijke en meest goddeloze bruid: *“Als Ik nu bij u voorbijging, zag Ik u, en zie, uw tijd was de tijd der minne; zo breidde Ik Mijn vleugel over u uit en dekte uw naaktheid; ja, Ik zwoer u en kwam met u in een verbond, spreekt de Heere HEERE, en gij werdt Mijne.”*³³

De profeet Hosea moest van Godswege de afkerige kinderen Israëls toeroepen: *“En Ik zal u Mij ondertrouwen in eeuwigheid, ja, Ik zal u Mij ondertrouwen in gerechtigheid en in gericht, en in goedertierenheid en in barmhartigheden.”*³⁴ God wilde Zijn zondige volk weer tot Zich trekken in de weg van het huwelijksverbond en hen in die weg de zaligheid

---

31. Psalm 45: 1

32. Psalm 45: 3a

33. Ezechiël 16: 8

34. Hosea 2: 18

schenken: *“want Ik zal hun ongerechtigheid vergeven en hunner zonde niet meer gedenken.”*³⁵

Christus zelf spreekt dat *“het Koninkrijk der hemelen is gelijk een zeker koning, die zijn zoon een bruiloft bereid had.”*³⁶ Hij wijst op *“de grote on-dankbaarheid der Joden, die van God door de predikatie des Evangelies tot de gemeenschap Zijns Zoons en der zaligheid geroepen zijnde, dezelve veracht hebben.”*³⁷ Christus leert ons dus Zelf dat de predikatie gegeven is, om tot de huwelijksgemeenschap met Hem te komen.

De apostel Paulus leert de mannen dat zij hun vrouwen lief moeten hebben zoals *“ook Christus de gemeente liefgehad heeft en Zichzelven voor haar heeft overgegeven.”*³⁸ Hij trekt hier direct de lijn van de grote Bruidgom in de omgang met Zijn bruid, naar de mannen in de gemeente te Efeze.

En tot slot willen we wijzen op de verwachting van de levende Kerk die onder woorden wordt gebracht door Johannes wanneer hij de bruid opwekkend toeroept: *“Laat ons blijde zijn en vreugde bedrijven, en Hem de heerlijkheid geven; want de bruiloft des Lams is gekomen, en Zijn vrouw heeft zichzelve bereid.”*³⁹

Het is duidelijk, de Schrift wijst ons in al haar schone vormen op de liefde van de Bruidgom, Die Zich zeer genadig ontfermt over Zijn verloren bruidskerk. Het is dan ook een veeg teken dat velen spreken over de verwachting, om ooit aan te mogen komen in de eeuwige

---

35. Jeremia 31: 34

36. Mattheüs 22: 2

37. Mattheüs 22: *kannt. 1*

38. Efeze 5: 25

39. Openbaring 19: 7

gewesten des vredes om daar de bruiloft aan te vangen die nooit meer eindigt, terwijl zij hier op aarde nooit een verlustiging hebben gekend in de Bruidegom en Zijn verbondshandelen op aarde. Wie dan deze Christus niet heeft en niet kent als zijn Hoofd en *“Behouder des lichaams”*⁴⁰ mag wel vrezen dat zijn toestand getekend is in de man die wel op de bruiloft kwam, maar moest horen: *“Vriend, hoe zijt gij hier ingekomen, geen bruiloftskleed aan hebbende?”*⁴¹ Wie aan deze zijde van het graf nooit de huwelijksvereniging heeft beleefd, nooit is bekleed met de bruiloftsklederen en wie nooit de liefdesgemeenschap heeft mogen oefenen met deze Bruidegom zal niet aanzitten aan het bruiloftsmaal in de eeuwige heerlijkheid.

Wie deze Bruidegom dan nog niet kent, de HEERE zelf make het hart verliefd op Hem bij het lezen van Zijn handelingen en Zijn schoonheid. Wie mag weten wat het is om als een dode zondaar gezaligd te worden en wie zich bekleed mag weten met Zijn bruiloftskledij, late zich onderwijzen in Zijn liefde maar ook afschrikken door de ontrouw van de bruid. De Heere geve dat vele zielen mogen worden gebracht tot de omhelzing van deze Liefste door het geloof. Opdat Zijn huis vol worde.⁴²

---

40. Efeze 5: 23b

41. Mattheüs 22: 12

42. Lukas 14: 23

2.

De heerlijkheid van de Bruidegom

De dichter van de vijfenveertigste psalm roept het uit de volheid van zijn gemoed: *“Gij zijt veel schoner dan de mensenkinderen.”*⁴³ De heerlijkheid en schoonheid van deze Bruidegom is hoog te loven en nooit genoeg te aanbidden. Bij mensen wil achter een schoon voorkomen nog wel eens een duister innerlijk schuilgaan, maar zo is het niet bij deze Schoonste aller mensenkinderen. Hij is veel meer om Zijn inwendig schoon te loven.

Hoe heerlijk is Hij begaafd met verstand, hoe komt Zijn wijsheid openbaar in al Zijn werken. Hoe is Zijn ingewand rommelend van barmhartigheid⁴⁴ over verloren zondaren en wat is Zijn hart vol van genade en waarheid.⁴⁵ In Hem is de liefde Gods geopenbaard.⁴⁶ Hij is

---

43. Psalm 45: 3

44. Jeremia 31: 20

45. Johannes 1: 14

46. 1 Johannes: 4: 9

het uitgedrukte beeld van de Goddelijke zelfstandigheid.⁴⁷ Wie Hem gezien heeft, heeft de Vader gezien.⁴⁸ Wie zou niet rijkhalzend uitzien om een glimp van Zijn schoonheid te mogen aanschouwen?

Op Zijn lippen, die druppelen van honingzeem, is genade uitgestort.⁴⁹ Hij heeft van Zijn Vader de gaven ontvangen waardoor velen zich verwonderen moeten over de aangenaamheid van de woorden die uit Zijn mond voortkomen.⁵⁰ Hoe wijs is Hij in Zijn omgang met treurende zielen want *“de Heere HEERE heeft Mij een tong der geleerden gegeven, opdat Ik wete met den moede een woord te rechter tijd te spreken.”*⁵¹ Waar Hij spreekt moeten de zonden wijken, moeten de aanklagers vluchten en gaat de zondaar vrijuit. Tot de grootste der zondaren spreekt Hij liefdevol *“gaat heen en zondigt niet meer.”*⁵² Hoe heerlijk is dan ook Zijn vrijspreekende genade die Hij uitstort over zondaarszielen die doodschuldig aan Zijn voeten terechtkomen. Voor zielen die het leven in eigen hand niet meer kunnen houden en het uit moeten roepen: *“Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.”*⁵³ Uit Zijn mond komen nooit harde woorden, nooit spreekt Hij wrevelig tot zulke zielen. Er stroomt enkel genade en liefde van Zijn lippen omdat het daarop in wonderlijke mate is uitgestort.

Hij heeft een tong der geleerden ontvangen om als Profeet Zijn volk te onderwijzen en te troosten.⁵⁴ Vreest niet, spreekt Hij tot bevende zon-

---

47. Hebr. 1:3

48. Johannes 14:9

49. Psalm 45:3

50. Lukas 4:22

51. Jesaja 50:4

52. Johannes 8:11

53. Psalm 51:2 ber.

54. Jesaja 50:4

daren: *“Ik ben het...”*⁵⁵ Liefdevol nodigend klinkt het uit Zijn mond: *“Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven.”*⁵⁶ Vol warmte worden schromende zielen aangemoedigd, worden troostelozen getroost en hongerende en dorstende zielen genodigd om zonder geld en zonder prijs te kopen van Zijn wijn en melk.⁵⁷ Van Zijn spreken moet gelden dat het zo anders is dan het spreken der farizeeën, want Hij spreekt met macht en zelfs de onreine geesten moeten Hem gehoorzamen.⁵⁸

Deze Bruidegom is ook een groot en heerlijk Koning. Hij heeft een zwaard, gegord aan Zijn heup. Hij is een Held in majesteit en heerlijkheid voortgaande. Voor deze Koning moeten natuurwetten wijken, moeten de winden stillen en moeten de vijanden beschaamd zwijgen.⁵⁹ Waar Hij komt ten strijde, moet de satan het onderspit delven. Deze Held plaatst Zijn voet op de nek van Zijn vijanden en vermorzelt de kop van de duivel.⁶⁰ Het zwaard aan Zijn zijde is scherp gewet ten strijde.⁶¹ Het is tweesnijdend en als het bediend wordt, is het levend en krachtig. Dit zwaard is het Woord omdat Zijn mond gemaakt is *“als een scherp zwaard.”*⁶² Hij hanteert dit niet alleen tot verderving van Zijn vijanden maar ook tot afsnijding en inenting van Zijn uitverkorenen. Hij hanteert dit scherp gewette zwaard om de zonden te doden in Zijn volk en ze meer en meer gelijkvormig te maken aan Zijn beeld.

---

55. Markus 6: 50

56. Mattheüs 11: 28

57. Jesaja 55: 1

58. Lukas 4: 36

59. Markus 4: 39 en Lukas 4: 35

60. Psalm 110: 1

61. Hebreeën 4: 12

62. Jesaja 49: 2a

Zo aangegord en bewapend rijdt Hij voorspoedig op het Woord der waarheid. De gehele aarde gaat Hij over, als de Ruiter op het witte paard⁶³ om het recht Zijns Vaders te verheerlijken en om het ware geloof te planten. Om van vijanden nederigen te maken en om goddelozen te rechtvaardigen. Hij overwint Zijn uitverkoren vijanden door ze te vellen met de pijlen van Zijn boog en zo is Hij *“tot een val en opstanding van velen.”*⁶⁴ Zo maakt Hij vele tienduizenden tot Zijn vrienden op het slagveld van vrije genade. Zijn gang is voorspoedig door alle eeuwen heen en Hij gaat als maar voort als Triumfator op Zijn grote triumftocht *“overwinnende, opdat Hij overwon”*⁶⁵ om allen die Hem door de Vader gegeven zijn als parelen aan Zijn gloriekroon te hechten.⁶⁶

Deze zalige Knecht des Heeren heeft de gerechtigheid lief en haat de goddeloosheid. Omdat Hij zoveel heerlijke blijken heeft gegeven van een rechtvaardig, liefdevol en zondehatend hart heeft Zijn Vader Hem gezalfd met vreugdeolie.⁶⁷ Hij is gezalfd tot Profeet, Priester en Koning en is zo uitermate zeer verhoogd. Hem is een Naam gegeven die boven allen naam is.⁶⁸ Hij heeft gaven ontvangen tot der mensen troost,⁶⁹ meer dan ooit enig mens ontving. En dit alles *“opdat in den Naam van Jezus zich zou buigen alle knie dergenen die in den hemel, en die op de aarde, en die onder de aarde zijn.”*⁷⁰ Hij heeft alle macht ontvangen in hemel en op aarde. Alle dingen zijn in Zijn hand gegeven, ja *“alle dingen zijn door Hem gemaakt.”*⁷¹

---

63. Openbaring 6: 2

64. Lukas 2: 34

65. Openbaring 6: 2

66. Hebrëeën 2: 9

67. Psalm 45: 8

68. Fillipenzen 2: 9

69. Psalm 68: 9 ber.

70. Fillipenzen 2: 10

71. Johannes 1: 3

Zo kwam deze Vorst tot Zijn schepping en Zijn schepselen, maar zij hebben Hem niet aangenomen.⁷² En toch is Zijn werk niet vruchteloos want als Hij wil dan geschiedt het. Hij heeft de zaligheid van Zijn uitverkorenen niet afhankelijk gemaakt van hun bereidwilligheid, zij móeten zalig worden.⁷³ Hij wil en daarom zullen zij. Deze Koning is zo rijk gezegend in Zijn Goddelijke zalving dat Hij heerlijk geurt naar de genade die is uitgegoten op Zijn gezegend hoofd.

Het doortrekt Zijn baart en drupt zo rijkelijk naar beneden dat zij is doorgetrokken tot in Zijn klederzoom.⁷⁴ Zo laag, opdat een iegelijk die Hem door het geloof mag aangrijpen, al was het maar door Zijn klederzoom aan te raken, behouden zal worden.⁷⁵ Van deze rijke zalving is Zijn *“hoofd vet met olie”*⁷⁶ en het doet Zijn *“aangezicht blinken.”*⁷⁷ Hoe is dit alles begeerlijk en gepast *“om den treurigen Sions te beschikken dat hun gegeven worde sieraad voor as, vreugdeolie voor treurigheid.”*⁷⁸

De schoonheid van Sions Koning komt tot uiting in Zijn volmaakt en heerlijk deugdenbeeld. Hij is de nieuwe Adam⁷⁹ die volkomen heilig, volkomen barmhartig, volkomen rechtvaardig en volkomen wijs is. Nooit heeft Hij één woord gesproken wat onbetamelijk was. Nooit is er één kwade gedachte in Zijn gezegend hoofd opgekomen. Nooit hebben Zijn ogen een wellustige blik gekend. Nooit is Hij door enig egoïsme bevangen.

---

72. Johannes 1: 11

73. Handelingen 4:12

74. Psalm 133:2

75. Lukas 8: 46

76. Psalm 23: 5

77. Psalm 104: 15b

78. Jesaja 61: 3a

79. 1 Korinthe 15: 45

Ach wie zou na het zien van zoveel heerlijkheid niet met Josafat uitroepen: *“Looft den HEERE, want Zijn goedertierenheid is tot in eeuwigheid.”*⁸⁰ Van de grote koning Salomo wordt gezegd dat hij was boven alle wijsheid der mensen op aarde.⁸¹ Maar deze meerdere Salomo is de wijsheid in eigen Persoon.⁸² Van koning David staat er dat de vrouwen het tegen *“elkander zeiden: Saul heeft zijn duizenden verslagen, maar David zijn tienduizenden”*⁸³ maar deze Koning der koningen heeft de macht over alle dingen in hemel en op aarde.⁸⁴

Hij is de Kurios en beheerst zelfs de natuurkrachten door Zijn machtswoord. Ja op Zijn stem stilt de storm en worden golven stil. De discipelen riepen het verwonderd uit: *“Wie is toch Deze, dat ook de wind en de zee Hem gehoorzaam zijn?”*⁸⁵ Zijn gedachten zijn zo hoog boven onze gedachten dat het voor ons onbegrijpelijk te noemen is.⁸⁶ Hij weet alle dingen en kent alle dingen. Eer er een woord op onze lippen geweest is, kende Hij al van verre onze gedachten.⁸⁷ Hij weegt niet alleen onze woorden, Hij doorziet ook onze intenties op het allervolmaakst. Hoe heerlijk komt tenslotte Zijn majesteit uit in Zijn namen. Hij is Jezus, dat is Zaligmaker. Hij is Christus, dat is Gezalfde. Hij is de Koning waarvan Jesaja uitriep: *“genade is uitgestort in Uw lippen; daarom heeft U God gezegend in eeuwigheid.”*⁸⁸

---

80. 2 Kronieken 20: 21

81. 1 Koningen 10: 23 *“Alzo werd de koning Sálomo groter dan alle koningen der aarde, in rijkdom en in wijsheid.”*

82. Johannes 14: 6

83. 1 Samuel 18: 7

84. Mattheüs 28: 18

85. Markus 4: 41

86. Jesaja 55: 8

87. Psalm 94: 11 *“De HEERE weet de gedachten des mensen, dat zij ijdelheid zijn.”*

88. Psalm 45: 3b

Wie zou niet beven voor zulk een Koning? Wie zou niet sidderen voor de verschijning van deze Majesteit? Ja, Zijn vijanden moeten beven want Hij is onoverwinnelijk en geweldig in het strijden. Maar wat betoont Hij zich te zijn een liefderijk Ontfermer. De Vader van deze grote Vorst heeft bevolen dat er dienaren uit moeten gaan om een ieder te nodigen, te komen tot het huwelijk met Hem. Ja, nog altijd zendt de Vader van deze zalige Heerser Zijn bruidswervers uit om een vrouw te vinden die met deze Bruidegom mag huwen. Wie heeft lust om deze Heere te vrezen?

3.

De afkomst van de bruid

Laat ons nu kennismaken met de bruid van deze heerlijke Bruidgom. Ten eerste wordt ons de afkomst van de bruid voorgesteld door de profeet Ezechiël: *“Uw handelingen en uw geboorten zijn uit het land der Kanaänieten; uw vader was en Amoriet, en uw moeder een Hethitische.”*⁸⁹

De bruid is dus geboren uit een Amoritische vader. Dit wijst ons naar het volk wat het land Kanaän bewoonde voordat de Israëlieten, onder de leiding van Jozua, dit land ingenomen hebben. Van de Amoriëten lezen wij dat zij uit het land verdreven werden omdat zij zo gruwelijk zondigden: *“de tergendste zonden van dat volk bestonden in verfoeilijke afgoderij, wreedheid, beestachtige onreinheid en dat tot een verbazende overmaat gerezen.”*⁹⁰ In Leviticus 18 wordt ons voorgesteld wat de zonden van de Amoriëten waren. Zij deden hun kinderen door het vuur van de

---

89. Ezechiël 16: 3b

90. Bijbelverklaring Patrich Polus en Wells, *Genesis 15: 16*.

Moloch gaan, hun mannen lagen bij mannen en de hoogste onreinheid werd begaan door de praktijk van de bestialiteit. De Heere roept het Zijn volk toe: *“Verontreinigt u niet met enige van deze; want de heidenen die Ik van uw aangezicht uitwerp, zijn met al deze verontreinigd; Zodat het land onrein is en Ik over hetzelfde zijn ongerechtigheid bezoeke, en het land zijn inwoners uitspuwt.”*⁹¹ Kort gezegd, de bruid is geboren uit een vader die zo vol ongerechtigheid is dat het land hem moest uitspuwen en de God Israëls heeft zo’n afkeer van dat hij Zijn verbondsvolk verbiedt om enige omgang met dit volk te hebben.

De moeder van de bruid is een Hethitische. Ook van de Hethieten wordt ons in de Bijbel een beeld gegeven. Want als Ezaü zich een vrouw neemt uit de Hethieten, dan is dat zeer tegen de wil van zijn vader en moeder: *“En dezen waren voor Izak en Rebekka een bitterheid des geestes.”*⁹² De kanttekenaren verklaren ons waarom dit zo tegen de wil van de godvruchige Izak en Rebekka inging: *“Ten eerste om haar gruwelijke afgoderij; ten tweede om haar kwade, dartele, wereldse, trotse en wederspannige manieren; ten derde omdat zij afkomstig waren uit een vervloekte natie, die God verderven en uitroeien wilde.”*⁹³ Zie hier de moeder waaruit de bruid geboren is. Het is een moeder waarvan Izak en Rebekka in bitterheid terneder hebben gezeten omdat hun zoon Ezaü daarmee wilde trouwen. Het is een moeder die zo gruwelijk leefde dat God haar uit het land verdrijven en uitroeien moest.

Wat betreft de handelingen van de bruid laat de Schrift ons ook niet in het ongewisse: haar voorhoofd is een hoerenvoorhoofd.⁹⁴ Haar ogen

---

91. Leviticus 18: 24-25

92. Genesis 26: 35

93. Genesis 26: 35, *kantt. 66*

94. Jeremia 3: 3

zijn vol overspel.⁹⁵ Haar oogleden zijn vol hoogmoed.⁹⁶ Haar keel is een geopend graf, met haar tong spreekt ze bedrog en haar mond is vol van bitterheid. Haar voeten zijn snel om bloed te vergieten en er is geen vreze Gods voor haar ogen.⁹⁷ Haar handen zijn met bloed bekleet en haar vingers met ongerechtigheid.⁹⁸ Haar voeten lopen tot het kwaade en haar gedachten zijn gedachten van ongerechtigheid.⁹⁹ Haar oren heeft zij toegestopt, zodat zij het goede niet kan horen.¹⁰⁰

Er is niets waarop de bruid kan bogen in haar afkomst. Er is ook niets in haar handel en wandel wat haar aangenaam kan maken voor de Bruidegom. O nee, dit alles maakt haar een gruwel in Zijn oog waardoor Hij vol afschuw aan haar voorbij moet gaan.

Ontzettend hoe het beeld wordt geschetst van de bruid in haar natuurstaat. Nog veel ontzettender wordt het wanneer de Heilige Geest de spiegel aan ons voorhoudt om ons te laten zien dat wij niet minder ellendig zijn. Wie ooit heeft mogen blikken in het oordeel dat is uitgesproken over zijn of haar eigen leven en bestaan, moet erkennen: *“Ik ben Uw gramschap dubbel waardig.”*

---

95. 2 Petrus 2: 14

96. Spreuken 30: 13

97. Romeinen 3: 13-18

98. Jesaja 59: 3

99. Jesaja 59: 7

100. Psalm 58: 3 *ber.*

4.

De kennismaking met de bruid

Maar, misschien is de eerste kennismaking tussen de bruid en de Bruidegom van een andere aard. Haar ouders zijn dan wel verwerpelijk, haar handelingen slecht, maar misschien kan zij zich toch nog aangenaam maken in Zijn ogen. Deze eerste ontmoeting wordt ons door de profeet Ezechiël getekend: *“ten dage als gij geboren waart, werd uw navel niet afgesneden; en gij waart niet met water gewassen toen Ik u aanschouwde; gij waart ook geenszins met zout gewreven, noch in windelen gewonden. Geen oog had medelijden over u, om u een van deze dingen te doen, om zich over u te erbarmen; maar gij zijt geworpen geweest op het vlakke des velds, om de walgelijkheid van uw ziel, ten dage toen gij geboren waart.”*¹⁰¹

Zo maakt Christus als de hemelse Bruidegom kennis met Zijn bruid. Hij vind haar liggend op de vlakte van het veld met een onafgesneden navel, onder het bloed van de geboorte, niet met zout gewreven en naakt. Wat blijkt hier de liefdeloosheid van haar vader die de moeite

---

101. Ezechiël 16: 4-5

niet nam om de navelstreng af te snijden. Wat blijkt de ontarding van haar moeder in het feit dat ze niet verzorgd is met zout en geen kleding ontving. Wat blijkt de afschuwelijke verharding van haar vaders huis wanneer niemand naar haar omkijkt als ze daar ligt op de vlakke van het veld, liggend in de brandende zon, ten prooi aan het wild gedierte. Haar kermen zelfs, in pure doodsnoed, kan niemand tot medelijden wekken.

O, hoe droevig is het gesteld met de bruid wanneer de Bruidegom voor het eerst kennis met haar maakt. Dit laat ons zien dat Christus in Zijn bruidskerk, als Hij hen tot Zijn bruid aannemen wil, niet anders gevonden heeft dan ellende, vuilnis en zwakheid, en daarom moeten wij leren dat Hij haar nooit kan aannemen om iets in haar zelf.¹⁰²

De toestand van de bruid laat ons zien dat er in deze wereld geen wezenlijke liefde is, gericht ons eeuwig welzijn. Niemand ziet op onze nameloze geestelijke ellende. Geen mens is bewogen met ons eeuwig zielenheil. Geen sterveling is er op aarde die medelijden heeft met onze schrikkelijke doodschuldigheid. Wat kan het ons aangrijpen wanneer wij daar werkelijk een blik op krijgen. Dat wij leven temidden van een geslacht wat zich niet wil, maar ook niet kan ontfermen over ons terwijl wij liggen in onze geestelijke doodstaat voor God met de dood voor ogen. Terwijl onze vuilheid, zwakheid en geestelijke doodstaat ons ook afschrikwekkend maakt in het oog van de heilige God.

---

102. Ezechiël 16: 4, *kannt. 11*

5.

De bewogenheid van de Bruidegom

Nadat we gezien hebben dat zowel de afkomst als de toestand van de bruid afschrikwekkend is, moeten we nu bezien hoe de hemelse Bruidegom reageert als hij haar zo ziet liggen in haar ongerechtigheden.

Niemand heeft medelijden met haar. De reden hiervan wordt ons voorgesteld in haar toestand. Zij is zo afzichtelijk dat geen mensenhart meer wordt bewogen tot enig medelijden. Maar o! hoe anders is het hart van de Bruidegom gestemd wanneer Hij voorbij komt: *“Als Ik bij u voorbijging, zo zag Ik u, vertreden zijnde in uw bloed”*.¹⁰³ Wat een ontzaglijk moment wordt ons hier voorgesteld. Daar ligt de bruid op de vlakke van het veld in haar onreinheid. Zij is ten dode opgeschreven en daar komt de Bruidegom voorbij. Zou ze hoop koesteren op hulp? Ach, al zoveel mensen gingen haar voorbij, maar niemand hielp haar en op enig medelijden hoefde ze niet te rekenen. Zou ze nu meer ver-

---

103. Ezechiël 16: 6a

wachten? Nee! Maar hoor, Hij ziet haar liggen. En wat doet Hij? Kijkt Hij verschrikt weg als dat hoopje ellende voor zijn ogen komt? Wendt Hij Zijn ogen af zonder medelijden? Vreest Hij Zich aan haar walge-lijkheid te bezoedelen? Is Hij als die priester en die Leviet wanneer zij die mishandelde man zien liggen in zijn bloed; en hem ziende, gingen zij tegenover hem voorbij?¹⁰⁴ Nee, hoewel zij dat moet verwachten, hoewel Hij haar naar recht had kunnen laten liggen, hoewel de stank van haar ongerechtigheden Hem had kunnen afschrikken, doet Hij zo geheel anders met haar. Zie, Zijn lippen bewegen. Zal Hij haar be-schuldigen? Zal Hij haar vermanend toespreken? Zal Hij haar vervloe-ken? Zal Hij...? Hoor, Hij spreekt: *“en Ik zeide tot u in uw bloed: Leef; ja, Ik zeide tot u in uw bloed: Leef.”*¹⁰⁵ O! wat een nameloos groot wonder! Hij staat stil, wordt met innerlijke ontferming over haar bewogen en spreekt tot haar. Nee, geen woorden van veroordeling. Geen woorden van afwijzing. Maar woorden van leven! Hier spreekt de Bruidegom woorden van eeuwig leven tot Zijn verloren maar verkoren bruid. Hij zegt als het ware: *“Hoewel gij zeer onrein en mismaaft zijt, en ligt als in het midden des doods, nochtans zal Ik maken dat gij zult leven.”*¹⁰⁶

Deze genadige ontferming van de bruid mag de groot-
ste der zondaren wel opwekken en moed geven. Daar is
een Bruidegom die Zichzelf wil wegschenken aan vuile
en verdorven zondaren. Geen zondaar te groot, geen zon-
de te vuil. Deze Zaligmaker is bewogen met zondaren en
spreekt tot hen van leven. Nog altijd is Hij met ons lot be-
wogen, om ons van zonden en ongeval te ontslaan. Laat het
u aansporen: “Komt, laat ons wederkeren tot den Heere!”

104. Lukas 10: 31

105. Ezechiël 16:6b

106. Ezechiël 16: 6, *kannt.* 18

Er is nog een tweede zaak die de aandacht vraagt van bekommerde zielen. Waar de Heilige Geest overtuigend gaat werken in het hart, daar wordt de lust geboren om het eigenhandig met God in orde te maken. Maar ach, er moet geleerd worden dat de wet volkomen gehoorzaamheid en volkomen heiligheid blijft eisen totdat daaraan is voldaan. Wat wordt dan ondervonden dat er nooit iets kan worden afgedaan van de schuld en ook nooit iets kan worden toegedaan aan het verwerven van de zaligheid. Maar nu leert ons het beeld van deze voorbijgang dat Hij komt in haar dood en ellenden en dat Hij spreekt woorden van eeuwig leven. Zij hoeft niets aan te brengen, het is genade alleen.

6.

Het huwelijk met de bruid

Nu we gezien hebben hoe in de eerste voorbijgang de Bruidegom Zich heerlijk openbaarde aan de bruid en hoe Hij haar tot leven riep. Staan wij dan nu stil bij de voltrekking van het geestelijk huwelijk tussen de bruid en de hemelse Bruidegom: *“Als Ik nu bij u voorbijging, zag Ik u, en zie, uw tijd was de tijd der minne; zo breidde Ik Mijn vleugel over u uit en dekte uw naaktheid; ja, Ik zwoer u en kwam met u in een verbond, spreekt de Heere HEERE, en gij werdt Mijne.”*¹⁰⁷ Wat is het een heerlijk moment voor de bruid wanneer zij door haar Bruidegom wordt overschaduwd. Hij bedekt allereerst haar naaktheid, zoals Boaz zijn vleugelen uitspreidde over Ruth, zo neemt Hij haar in bescherming.¹⁰⁸ Door deze overvleugeling neemt Hij ook de schande van haar naaktheid weg. Daar staat ze, voor een ogenblik onder Zijn bescherming, zo heerlijk veilig.

---

107. Ezechiël 16: 8

108. Ruth 3: 9, *kannt.* 14

Maar o! hoe zal Hij nu verder met haar handelen? Zal Hij haar na deze bewezen hulp wegsturen? Zal hij haar wat geld geven om zich te wassen en te kleden, zodat zij zich verder zelf kan redden? Zal Hij haar een adres aanraden waar zij enige hulp in haar verloren toestand zal kunnen vinden? Het zou al zeer genadig, ja boven alle verwachtig verheven zijn. Maar nee, Hij doet zoveel meer. Hij treedt met haar in een verbond. Dat is de voltrekking van het geestelijke huwelijksverbond. Dat had zij nooit durven en kunnen denken. Ze is het waard om weggeslagen te worden. Ze is al zo verwonderd dat Hij zo vriendelijk met haar handelt, maar nu mag ze Zijn bruid worden. Ze mag door de liefdesvereniging met haar Bruidegom haar naam kwijtraken. Ze is niet langer een verdoemelijke Amoritische, ze draagt niet langer de schandelijke naam: Hetitische. Ze mag nu een andere Naam dragen: ze mag nu Christin heten. Ze is vanaf nu niet meer van zichzelf, maar ze is één geworden met Hem door de band van het huwelijk. Zo is al het hare van Hem geworden en al het Zijne van haar.

O wat gaat hier een heerlijkheid voor haar open en wat wordt ze rijk beweldadigd! Wat wordt ze overladen met heerlijke zegeningen. Ten eerste wordt ze gewassen: *“Daarna wies Ik u met water.”*¹⁰⁹ Hierdoor worden al haar vuile zonden afgewassen. Hij wast haar het geboortebloed af, wat wijst op haar erfzonde. Ze wordt ontdaan van de schande die zij van haar goddeloze moeder in haar geboorte meegekregen had. Hij wast ook het vuil van de vlakke waarop ze gelegen heeft af, dat is het vuil van haar leven in het zondenstof. Hij ontdoet haar van haar schandelijke naam die zij van haar vader, die een vervloekte Amoritische was, had ontvangen en spreekt haar lieflijk toe: *“Hoor, o dochter, en zie, en neig uw oor; en vergeet uw volk en uws vaders huis.”*¹¹⁰ En zo komt

---

109. Ezechiël 16: 9

110. Psalm 45: 11

zij voor haar Bruidegom te staan. En wederom gaat de Bruidegom tot haar spreken, ja Hij roept het vol blijdschap uit: “*zie, gij zijt schoon, Mijn vriendin; zie, gij zijt schoon!*”¹¹¹ En nog is het Hem niet genoeg, Hij zalft haar met olie. Dat is de olie van de heiligmakende inwoning des Heiligen Geestes. Nu is zij niet alleen ontdaan van haar stinkende zonden, maar nu doet Hij haar met de zalf van Zijn heiligheid heerlijk geuren, als had zij nooit zonden gehad nog gedaan en zelf al de heiligheid volbracht.¹¹² Zo wordt zij haar Bruidegom op een zeer wonderlijke wijze aangenaam.

Nu wordt ze bekleed met koninklijke kledij en schoeisel, want ze is door dit heerlijk huwelijk met de Koning der koningen met recht koningin geworden. En daarom wordt ze niet langer aangezien op haar slechte afkomst en haar vuile toestand waarin ze gevonden werd, maar nu ze één met haar Bruidegom geworden is, mag ze een vorstin genoemd worden. Ze is nu inwendig geheel verheerlijkt; haar kleding is van gouden borduursel, wat wijst op de veelheid en rijkdom van de geestelijke gaven die zij ontvangt.¹¹³ In gestikte klederen zal ze tot de Koning geleid worden, maar niet alleen. Nee, ze wordt geleid door de jongedochters.¹¹⁴ Haar huwelijk met de Bruidegom heeft haar ook gemeenschap gegeven aan velen die eenzelfde liefde koesteren tot de Bruidegom. Zij zal geleid worden met alle blijdschap en verheuging, zij zal ingaan in des Konings paleis.¹¹⁵

Haar worden heerlijke sieraden geschonken: “*Ook versierde Ik u met sieraad, en deed armingen aan uw handen en een keten aan uw hals. Desgelijks*

---

111. Hooglied 1: 15a

112. Catechismus antw. 60.

113. Ezechiël 16: 13 *kannt. 41*

114. Psalm 45: 14 en 15a

115. Psalm 45: 16

deed Ik een voorhoofdsiersel aan uw aangezicht, en oorringen aan uw oren, en een kroon der heerlijkheid op uw hoofd. Zo waart gij versierd met goud en zilver, en uw kleding was fijn linnen en zijde en gestikt werk."¹¹⁶ Wat is het toch wonderlijk dat de Bruidegom in Zijn grote wijsheid weet hoe Hij Zijn bruid versieren moet. Haar handen, die met bloed bevlekt waren, gaat Hij versieren met met armringen. Haar voorhoofd, waarvan gezegd moest worden in haar verleden staat dat het een hoerenvoorhoofd was, wordt nu versierd met een voorhoofdsiersel. Haar oren, die zij had toegestopt voor het goede, worden nu versierd met oorringen. Haar keel, waarvan voorheen gold dat het was als een geopend graf, wil Hij versieren met prachtige ketenen aan haar hals.

Nu ze zo versierd is gaat haar Bruidegom het weer zeggen, en nu nog in overtreffender trap: *"gij waart gans zeer schoon."*¹¹⁷ Daartoe gaat er van u een naam uit onder de heidenen om uw schoonheid; want die is volmaakt door Mijn heerlijkheid, die Ik op u gelegd heb.¹¹⁸ O hoe heerlijk is de bruid versierd door haar Bruidegom. En nu staat ze daar als de koningin aan Zijn rechterhand, in het fijnste goud van Ofir¹¹⁹, waar haar wordt toegeroepen: *"hoor, o dochter, en zie, en neig uw oor; en vergeet uw volk en uws vaders huis."*¹²⁰ Laat u niet langer ternederdrukken, maar vergeet nu uw afgodische afkomst, vergeet de zonden en ongerechtigheden waarin uw vader en moeder wandelden, *"zo zal de Koning lust hebben aan uw schoonheid; dewijl Hij uw Heere is."*¹²¹

---

116. Ezechiël 16: 11-13a

117. Ezechiël 16: 13b

118. Naar Ezechiël 16: 13 en 14

119. Psalm 45: 10b

120. Psalm 45: 11

121. Psalm 45: 12a

De huwelijksvoltrekking is een zaak van vreugde maar ook een zeer formele aangelegenheid. Er vindt voor de bruid een werkelijke staatsverwisseling plaats. Zij verliest haar eigen naam en mag zich geheel geven aan haar man. Niets van haar zal achterblijven, hij neemt haar geheel en met alles wat zij heeft tot vrouw. Wanneer zij schulden heeft dan worden dat zijn schulden. Wanneer zij een slechte naam heeft dan mag ze zijn naam voortaan dragen. Moest zij voorheen nog zelf werken voor haar levensonderhoud, nu mag zij geheel rusten op de arbeid van haar man. Hoe heerlijk vinden wie hierin de trekken naar het geestelijke huwelijk van Christus en Zijn bruid. De zondaar die met Christus verenigd mag worden door het geloof ondergaat een ontzaglijke staatsverwisseling. Waar hij voorheen uit de vader der leugenen (de duivel) was, mag hij nu de naam van Sions kinderen dragen. Waar hij een oneindige schuld moest meetorsen onder het dreigende vonnis der wet, neemt de Bruidegom nu al het zijne over. En waar hij voorheen enkel armoede en ellende bezat, mag hij nu in de gemeenschap van goederen delen in de grote en heerlijke rijkdommen van de Bruidegom. Moest hij tot nu toe zelf zoeken te overleven door het zwoegen in de zware dienst die de wet van hem eiste om loon, nu mag hij voor eeuwig genieten van de aangebrachte gerechtigheid van zijn Bruidegom. Zalig die het mag gebeuren dat God naar recht hem niet wil schuldig keuren omdat hij op rechtsgronden die grote staatsverandering heeft mogen ondergaan.

7.

Het verlangen van de bruid

Nu de bruid zo is overladen met Zijn gunstbewijzen en liefdebe-
tuigingen, en op een wettige wijze in het huwelijksverbond is
ingeleid, gaat er in haar hart een verlangen groeien naar de liefdesge-
meenschap met haar Bruidegom. Zij roept het in verlangen uit: *“Hij
kuste mij met de kussen Zijnsmonds.”*¹²² Ach, ze mag nu weten dat ze
Zijn bruid geworden is en dat is een heerlijke wetenschap. Ze mag ook
haar nieuwe naam dragen¹²³ en het is haar tot troost dat *“zij die tevoren
een kind des toorns en des verderfs was, nu tot een kind Gods en erfgenaam des
eeuwigen levens gesteld is.”*¹²⁴ Ze weet zich gewassen van haar vuil en ze
mag ook zelf iets ruiken van de heerlijke geur die ze ontving in Zijn
zalving. Ze is nu van een kind des doods tot de hoge stand van konin-
gin verheven. Geen betoning van gunst is haar door haar Bruidegom
onthouden in de gaven van kleding, schoeisel en sieraden. En toch, dat

---

122. Hooglied 1: 2a

123. Openbaringen 2: 17 *“en Ik zal hem geven een witten keursteen, en op den
keursteen een nieuwen naam geschreven, welken niemand kent, dan die hem ontvangt.”*

124. Openbaringen 2: 17, kantt. 49

alles weerhoudt haar niet om de wens uit te roepen dat Hij haar kusse. Want, zegt ze: *“Uw uitnemende liefde is beter dan wijn.”*¹²⁵ Zeker, alles wat ze van Hem ontvangen heeft is heerlijk als de wijn, maar Zijn liefde te proeven en smaken, in de dadelijkheid van Zijn liefdeskussen, dat is haar grootste wens en behoefte. Ze zegt het als het ware: mijn grootste wens en verlangen is dat ik mag gevoelen de uitnemende liefde van mijn Bruidegom, want Zijn liefde gaat al Zijn aardse zegeneningen en gaven zeer verre te boven. Ze is als het ware door de gaven uitgelokt om tot de gemeenschap met de Gever te komen. Zo lokte ook Izak met vele gaven zijn aanstaande vrouw Rebekka: *“En het geschiedde als de kemels voleind hadden te drinken, dat die man een gouden voorhoofdsiersel nam, welks gewicht was een halve sikkkel, en twee armringsen aan haar handen, welker gewicht was tien sikkelen goud.”*¹²⁶ Opdat zij in de gaven de heerlijkheid van Izak zou leren kennen. En wanneer zij dan de schatten van Izak gezien had en van zijn persoon gehoord had *“riepen zij Rebekka en zeiden tot haar: Zult gij met dezen man trekken? En zij antwoordde: Ik zal trekken.”*¹²⁷

Dit is nu een van de oorzaken dat er zoveel zielen door de overtuigende werkingen der wet wel komen tot áán de geboorte, maar niet komen tot de vrijheid der kinderen Gods want er wordt gesteund en geleund op weldaden die in het verleden ontvangen zijn. Er wordt geroemd in pareltjes, terwijl de Parel van grote waarde wordt gemist. Maar de schatten van de meerdere Izak worden in de toeleidende weg niet geschonken om daar genoeg aan te hebben; ze worden geschonken om de ziel uit te lokken en gaande te maken. Om alles

---

125. Hooglied 1: 2b

126. Genesis 24: 22

127. Genesis 24: 58

te verlaten en Hem te zoeken Die de ziel lief heeft mogen krijgen. Om niet te rusten dan in de Geveer Zelf: *“Ik laat u niet gaan, tenzij Gij mij zegent.”*

8.

Het onderwijs van de Bruidegom

Nu gaat de Bruidegom, Die de verlangende uitroep van Zijn bruid heeft gehoord, onderwijs geven hoe zij tot de gemeenschap met Hem kan komen. Want zij moet het erkennen dat zij daartoe niet kan komen in eigen kracht, zeggende: *“Trek mij, wij zullen U nalopen.”*¹²⁸ Dat is *“neig mijn hart en gemoed, dat het U aanhange met geloof en liefde.”*¹²⁹ Hij gaat haar eerst liefdevol vermanen vanwege haar onwetendheid: *“indien gij het niet weet, o gij schoonste onder de vrouwen”*¹³⁰ dan zal Ik het u aanwijzen waar u Mij kunt vinden om gemeenschap met Mij te hebben. *“Ga uit op de voetstappen der schapen, en weid uw geiten bij de woningen der herderen.”*¹³¹ Dat wil zeggen, Ik ben te vinden waar Mijn schapen zijn. Ik ben in de gemeenschap der heiligen te vinden, bij Mijn volk. *“Want waar twee of drie vergaderd zijn in Mijn Naam, daar ben Ik in het midden van hen.”*¹³²

---

128. Hooglied 1: 4a

129. Hooglied 1: 4 *kantt.* 13

130. Hooglied 1: 8a

131. Hooglied 1: 8b

132. Mattheus 18: 20

Ten tweede ben Ik te vinden bij de woningen van de herders der schapen. Dat is in de lieflijke weiden van het Woord van God waar de herders de schapen weiden aan lieflijke wateren.¹³³ Hij gaat Zijn verlangende bruid leren dat die liefde die zij zoekt, ontvangen wordt door Zijn Woord alleen. Die genadige liefde is op Zijn lippen uitgestort¹³⁴, Hij heeft een tong der geleerden ontvangen om met de vermoeide bruid een Woord ter rechter tijd te spreken.¹³⁵ Ze moet leren dat Hij Zijn liefde altijd door Zijn woord aan haar betonen zal en dat Zijn woorden gemeenschap behelzen. Ze moet in de gestalte gebracht worden van die hoofdman over honderd die tot Christus kwam, zeggende: *“Spreek alleenlijk een woord, en mijn knecht zal genezen worden.”*¹³⁶ Opdat Hij dat geloof ook in haar prijze: *“Jezus nu dit horende, heeft Zich verwonderd, en zeide tot degenen die Hem volgden: Voorwaar zeg Ik u, Ik heb zelfs in Israël zo groot geloof niet gevonden.”*¹³⁷

De reformatorische belijdenis belijdt dat Christus alleen in de gemeenschap der Christelijke Kerk gediend kan worden. Dit wil niet zozeer wijzen op het instituut als zodanig want dan moeten we erkennen dat er vele kerken zonder God zijn. Maar het wijst op de gemeenschap der heiligen die als kenmerk heeft dat zij graag samenkomt om over haar Koning te spreken. Waar twee of drie in Zijn Naam vergaderd worden

---

133. Psalm 23: 2 *“Hij doet mij nederliggen in grazige weiden; Hij voert mij zachtkens aan zeer stille wateren.”*

134. Psalm 45: 3 *“Gij zijt veel schoner dan de mensenkinderen; genade is uitgestort in Uw lippen; daarom heeft U God gezegend in eeuwigheid.”*

135. Jesaja 50: 4 *“De Heere HEERE heeft Mij een tong der geleerden gegeven, opdat Ik wete met den moede een woord te rechter tijd te spreken;”*

136. Mattheus 8: 8b

137. Mattheus 8: 10

daar wil Hij in het midden zijn. Ook hier vinden we helder verklaard hoe de Liefste van de bruid zich laat vinden in de grazige weiden van het Woord. De bediening der verzoening in de kerkelijke gemeente kan niet hoog genoeg worden gewaardeerd. De kerk is de werkplaats van de Heilige Geest waar de Christus der Schriften Zich wil openbaren en laat vinden.

9.

Het uitgaan van de bruid

Nu zij onderwijs heeft gekregen over de plaats waar zij haar lieve Bruidegom kan vinden om gemeenschap met Hem te hebben, gaat zij terstond uit om Hem te zoeken: *“Ik zocht des nachts op mijn leger Hem Dien mijn ziel liefheeft; ik zocht Hem, maar ik vond Hem niet; ik zeide: Ik zal nu opstaan en in de stad omgaan, in de wijken en in de straten; ik zal Hem zoeken Dien mijn ziel liefheeft.”*¹³⁸

Zij zoekt Hem waar Hij gezegd heeft dat Hij te vinden is, namelijk in de stad Gods waarvan de dichter zingt: *“zeer heerlijke dingen worden van u gesproken o stad Gods, de Filistijn en de Tyriër, met den Moor, deze is aldaar geboren.”*¹³⁹ Maar hoe pijnlijk komt zij in aanraking met de geestelijke leidlieden van die stad, *“de wachters die in de stad omgingen, vonden mij, zij sloegen mij, zij verwonden mij; de wachters op de muren namen mijn sluier*

---

138. Hooglied 3: 1-2

139. Psalm 87: 4b

van mij.”¹⁴⁰ Het zijn de valse leraren die zo vaak de dienst uitmaken in de kerk. Deze valse dienaren leiden haar niet tot Christus en troosten haar niet in haar gemis. Nee, zij slaan haar met leugens en oudwijfse fabelen.¹⁴¹ Zij bevestigen haar niet in haar huwelijken staat met haar Bruidegom, zij geloven niet dat zij met Hem gehuwd is en trekken haar sluier van haar gezicht. Zij roepen haar toe: u kunt wel een sluier dragen maar u bent en blijft een Amoritische en een Hetitische. U mag dan versierd zijn met allerlei sieraad, maar u blijft een hoer en daarom hebt u geen recht om tot de Bruidegom te komen. Sterker nog, u heeft geen recht om u in deze zedige kledij te hullen en zo te pronken met de gaven die u waarschijnlijk hebt gestolen of nagemaakt. U doet zich wel schoongewassen voorkomen maar wij weten wel van welk een vuile vlakte u bent opgestaan. Wij weten wel hoe walgelijk uw eertijds is. O, zij slaan de bruid met woorden en brengen haar zo wederom onder de wondende slagen der wet zeggende: gij hebt geen deel bij God, uw zonden zijn niet afgewassen en de vrijheid der kinderen Gods¹⁴² waarvan gij spreekt is een dwaling van uw gedachten. U moet eerst heilig zijn, wil God u aannemen. Het aftrekken van haar sluier is ten diepste het ontnemen van *“de vrijmoedige belijdenis des geloofs en der ware religie. Van dezen sluier zoeken de ontrouwe herders of valse leraars en de tirannen altijd de kerk en de lidmaten derzelve te beroven.”*¹⁴³ O, hoe pijnlijk moet zij het ervaren: ik ben geslagen in het huis van mijn liefhebbers.¹⁴⁴

---

140. Hooglied 5: 7

141. 1 Thimotheüs 4:7

142. Galaten 5: 1 *“Staat dan in de vrijheid met welke ons Christus vrijgemaakt heeft”*

143. Hooglied 5: 7 *kantt. 36*

144. Zacharia 13: 6

Het is opmerkelijk hoe de bruid geslagen wordt in haar zoektocht naar haar Liefste. Het moet niemand verbazen als zij in de zoektocht naar genade en vrede allerwege wordt tegengestaan. Hoe pijnlijk is het om te moeten ervaren dat juist ook de vleselijke godsdienst alles in het werk stelt om de bruid bij Christus vandaan te houden. De ware Kerk kent geen andere begeerte dan dat er mensen tot Christus geleid worden en zo komen tot de geestelijke huwelijksvereniging door het geloof. Maar een zuiver kenmerk van een valse kerk is het, als haar dienaren zich inspannen om te voorkomen dat een ziel al haar zaligheid alléén zoekt in de Borg en Zaligmaker: Jezus Christus.

10.

De gemeenschap met de bruid

Maar o wonder, haar Bruidegom blijkt een waarmaker van Zijn Meigen opwekkende woord: *“zoekt, en gij zult vinden.”*¹⁴⁵ Hij laat zich vinden want *“toen ik een weinigje van hen weggegaan was, vond ik Hem Dien mijn ziel liefheeft; ik hield Hem vast en liet Hem niet gaan, totdat ik Hem in mijner moeders huis gebracht had, en in de binnenste kamer van degene die mij gebaar heeft.”*¹⁴⁶ Zie hier de oprechte liefde van de Bruidegom, want Hij laat zich zo graag vinden. Zie tevens de oprechte liefde van de bruid want zij geeft door alle tegenslagen heen het zoeken niet op. Nee zij zoekt tot ze gevonden heeft. En wanneer zij Hem vindt, dan grijpt ze Hem aan als Jakob na zijn bange worsteling: *“Ik zal U niet laten gaan, tenzij dat Gij mij zegent.”*¹⁴⁷ Zij laat Hem niet los en zij dwingt Hem met de dwang der oprechte liefde, om mee te gaan naar de binnenkamer om gemeenschap met Hem te oefenen. O, zij laat Hem niet meer los. Zij wenst aan Zijn voeten te mogen verkeren

---

145. Mattheüs 7: 7b

146. Hooglied 3: 4

147. Genesis 32: 26b

als Maria aan de voeten van haar Vriend Jezus. Bij Hem te zijn, dat is haar het beste deel *“hetwelk van haar niet zal weggenomen worden.”*¹⁴⁸ Aan die voeten gaat de bruid de gemeenschap genieten die zij zo hartelijk heeft begeert en gezocht. Daar gaat ze het leren: *“hoe zoet zijn mij Uw redenen geweest! Geen honig kon ‘t gehemelt’ beter smaken.”*¹⁴⁹ Daar gaat ze het ervaren dat de woorden uit Zijn mond krachtig zijn om in alle levensvragen, in alle bange benauwdheid die haar is aangedaan door de godsdienstige leraren der kerk, een lamp te zijn voor haar voet om het donker op te klaren.¹⁵⁰ Hier leert ze de kracht van de troost die haar was toegezegd, want Hij blijkt getrouw en al hetgeen Zijn mond aan haar had toegezegd, geeft aan haar hart vertroosting, geest en leven.¹⁵¹ Hij gaat haar liefdevol toespreken: *“gij hebt verdragen en hebt geduld, en gij hebt om Mijns Naams wil gearbeid, en zijt niet moede geworden.”*¹⁵² O! Hij blijft net zo lang liefkozend tot haar spreken en haar vertroosten totdat zij het uitroept: *“het is goed voor mij, verdrukt te zijn geweest”*¹⁵³ want *“al wat Gij wrocht, zal juichen tot Uw eer; Uw gunstvolk zal verblijd U zee’gen, HEER, En roemen van Uw koninkrijk, Uw macht, Uw heerlijkheid en Goddelijke kracht.”*¹⁵⁴

Nu zij onderwijs ontvangen heeft waaruit zij leren mag waarom zij door zoveel verdrukkingen moet ingaan in het Koninkrijk der hemelen,¹⁵⁵ namelijk opdat zij voortaan daardoor niet meer in verwarring zal komen, gaat de Bruidegom verder spreken tot haar: *“zie, gij zijt*

---

148. Lukas 10: 42b

149. Psalm 119: 52 ber.

150. Psalm 119: 53 ber.

151. Psalm 119: 25 ber.

152. Openbaring 2: 3

153. Psalm 119: 36 ber.

154. Psalm 145: 4 ber.

155. 1 Thessalonicensen 3: 3 *“Opdat niemand bewogen worde in deze verdrukkingen; want gij weet zelve, dat wij hiertoe gesteld zijn.”*

schoon, Mijn vriendin; zie, gij zijt schoon, uw ogen zijn duivenogen. Zie, Gij zijt schoon, mijn Liefste, ja, lieflijk; ook groent onze bedstede."¹⁵⁶ Hier krijgen we een dieper zicht in de gemeenschap die de Bruidegom met Zijn bruid gaat oefenen. Hoe heerlijk prijst Hij haar schoonheid. Hij ziet haar niet aan dat zij zwartachtig¹⁵⁷ is door haar zondige afkomst. Hij ziet haar niet aan in haar striemen en wonden die haar aangedaan zijn door de valse leraren. Hij vermaant haar niet dat haar kleding, die zij van Hem ontving, is gescheurd en dat haar sluier is weggenomen. Nee, Hij gaat haar prijzen om haar schoonheid. Haar ogen zijn Hem als duivenogen, wat wijst op de reinheid en zuiverheid van haar ogen. Waar de Bruidegom eertijds van haar ogen moest zeggen: gij hebt ogen, maar ziet niet,¹⁵⁸ daar gaat Hij haar nu prijzen om de helderheid in haar ogen. Waar Hij eerst van haar ogen zeggen moest dat ze boos waren en dat daardoor haar hele lichaam duister was,¹⁵⁹ daar gaat Hij haar ogen nu prijzen als zachtmoedig en vreedzaam, ja als de ogen van een duif. Hij heeft haar boosheid weggenomen en zij heeft nu van Hem ontvangen verlichte ogen des verstands¹⁶⁰ waarmee zij haar eigen zondigheid en onreinheid recht leerde zien en de heerlijkheid van Christus leerde aanschouwen en benodigen.

En nu, met deze ogen des geloofs mag zij zien wat niemand van nature ziet, namelijk *"den Onzienlijke."*¹⁶¹ Door deze geloofsogen mag ze

---

156. Hooglied 1: 15 en 16

157. Hooglied 1: 6 *"Ziet mij niet aan, dat ik zwartachtig ben, omdat mij de zon heeft beschenen."*

158. Psalm 115: 5b

159. Mattheüs 6: 23a *"indien uw oog boos is, zo zal geheel uw lichaam duister zijn."*

160. Efeze 1: 17-18 *"Opdat de God van onzen Heere Jezus Christus, de Vader der heerlijkheid, u geve den Geest der wijsheid en der openbaring in Zijn kennis; Namelijk verlichte ogen uws verstands, opdat gij moogt weten welke is de hoop van Zijn roeping, en welke de rijkdom is der heerlijkheid van Zijn erfenis in de heiligen;"*

161. Hebréeën 11: 27 *"Door het geloof heeft hij Egypte verlaten, niet vrezende den*

Hem aanschouwen Die haar ziel liefheeft en gemeenschap met Hem oefenen en zo groent haar bedstede. Ach, wanneer zij zich voor ogen stelt hoe zij daar lag op de vlakke van het veld, de dood nabij, dan had zij nooit durven hopen ooit nog vruchtbaar te worden en de vrolijkheid te ervaren van een moeder die zojuist nieuw leven heeft gebaard. Maar haar lieve Bruidegom roept het haar toe: *“Zing vrolijk, gij onvruchtbare, die niet gebaard hebt, maak geschal met vrolijk gezang, en juich, die geen barensood gehad hebt, want de kinderen der eenzame zijn meer dan de kinderen der getrouwde, zegt de HEERE.”*¹⁶² Hij heeft haar niet alleen opgeraapt van de vlakke des velds, Hij heeft haar niet alleen tot leven geroepen, Hij is niet alleen haar Bruidegom geworden, maar nu gaat Hij haar ook nog troostvol toeroepen dat ze vrolijk zal zingen en juichen wanneer ze kinderen zal baren: *“want de HEERE heeft u geroepen als een verlaten vrouw en bedroefde van geest; nochtans zijt gij de huisvrouw der jeugd, hoewel gij versmaad zijt geweest, zegt uw God.”*¹⁶³ Het tekent ons de vruchtbaarheid van Hem, die Hij schenkt in weerwil van de onvruchtbaarheid van de Kerk in zichzelf. Zij draagt de vruchten uit de gemeenschap met haar Heere en Bruidegom. De kinderen die zij baren zal, is de uitbreiding van Zijn koninkrijk. Zalig de borsten die gezoogd hebben tot eeuwige heerlijkheid.

Een vrucht van zuiver genadewerk is het verlangen naar gemeenschap met Christus als de Bruidegom. De Kerk zal bloeien als een roos wanneer zij veel gemeenschap mag oefenen met haar Man. Ook de heiligmaking, bestaande in het afsterven van de oude mens en de opstanding van de nieuwe mens, vindt haar grond in de gemeenschapsoefeningen met

---

toorn des konings; want hij hield zich vast, als ziende den Onzienlijke.”

162. Jesaja 54:1

163. Jesaja 54:6

deze Schoonste aller mensen-kinderen. Wie de hartelijke bede uitspreekt: “*maak ons Uw beeld gelijk*” beseffe dat alleen het verkeren in de nabijheid van Hem tot werkelijke heiligmaking leidt.

De huwelijksgemeenschap wordt in dit leven geoefend door het geloof en geeft gemeenschap aan de volgende rijkdommen:

Ten eerste heeft zij gemeenschap aan de *eigendommen* van haar Bruidegom. De grote Schepper van het heelal, de almachtige Onderhouder en Regeerder van de Kerk roept het haar toe: “*Al het Mijne is het uwe*” en de bruid mag het verwonderd uitroepen: “*al het Uwe is het mijne.*”

Ten tweede heeft zij gemeenschap aan het *Zoonschap* van de Bruidegom. Hij is de geliefde Zoon des Vaders en daar zij één vlees met Hem geworden is, mag ook zij op goede gronden stamelen: “*Abba, Vader.*”

Ten derde heeft zij gemeenschap aan Zijn volkomen *gerechtigheid* en volmaakte gehoorzaamheid, waardoor de Vader tot haar zeggen kan: “*Ik zie geen zonden meer in Mijn Jakob en geen overtredingen meer in Mijn Israël.*”

Ten vierde heeft zij gemeenschap aan Zijn volkomen *heiligheid* en dat is een zeer grote troost wanneer zij het met Paulus moet uitroepen: “*als ik het goede wil doen, ligt het kwade mij bij.*” Dan geldt het haar dat zij in Hem heilig, onnozel en onbesmet mag zijn.

Ten vijfde mag zij gemeenschap hebben aan Zijn *voorbede en pleiten* voor de troon der genade. Hoe heerlijk is deze troost als zij in zichzelf geen kracht en lust vindt om te bidden, dat zij een biddende en dankende Hogepriester mag hebben in de hemel. Hoe kan dit haar verbroken hart troosten, wanneer zij uit zwakheid in zonden gevallen is, als Hij het tot haar spreekt: *“Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude.”* Zij mag Hem kennen als haar Engel in de hemel *“hebbende een gouden wierookvat; opdat Hij het, met de gebeden aller heiligen, zou leggen op het gouden altaar dat voor den troon is.”* Deze voorbede maakt haar gebed geen loze zaak, want zij heeft de verzekering: *“voorwaar, voorwaar Ik zeg u: Al wat gij den Vader zult bidden in Mijn Naam, dat zal Hij u geven.”*

Ten zesde mag zij gemeenschap hebben aan Zijn *heerlijkheid*. Ze mag Hem kennen als haar Hoofd, en nu Hij is ingegaan in de hemelse heerlijkheid mag zij vertrouwend wachten tot ook zij, als Zijn lichaam, mag ingaan in de eindeloze vreugde. Hopend op Zijn woord: *“want wij die geloofd hebben, gaan in de rust, gelijk Hij gezegd heeft.”*

Ten zevende mag zij gemeenschap hebben aan Zijn *Geest*. Want *“Ik zal den Vader bidden, en Hij zal u een anderen Trooster geven, opdat Hij bij u blijve in der eeuwigheid.”* Deze Geest is in de bruid als een inwendige Bidder *“met onuitsprekelijke zuchtingen”*, als inwendige vertrooster door *“u indachtig te maken alles wat Ik u gezegd heb”*, als inwendige Onderwijzer in de zwaarste moeiten: *“zo zijt niet bezorgd wat gij spreken zult, want de Heilige Geest zal u in dezelve ure leren, hetgeen gij spreken moet.”*

Ten achtste heeft zij gemeenschap aan Zijn *kracht*, want waar de bruid alle kracht ontbreekt om te strijden tegen de zonden, de verleidingen en de aanslagen van de hel, daar wil Hij het haar liefdevol toevoegen: *“Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht.”*

Ten negende heeft zij gemeenschap aan Zijn *liefde*. In zichzelf heeft ze geen liefde. Ze is zo geneigd om haar Bruidegom te vergeten, te verdenken en te verwijten in alle onbegrepen wegen die Hij met haar gaat. Maar steeds als zij weer iets mag ontvangen uit de gemeenschap aan Zijn liefde, moet ze het erkennen: *“wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad.”*

Ten tiende mag zij gemeenschap hebben aan het *lijden* van Christus. Dit is haar tot grote vreugde, omdat Hij het heeft gezegd: *“Indien zij Mij vervolgd hebben, zij zullen ook u vervolgen”* en *“gij zult van allen gehaat worden om Mijn Naam.”* Maar dit is haar een troost, want haar Bruidegom had het al voorspeld: *“zalig zijt gij, als u de mensen smaden, en vervolgen, en ligende alle kwaad tegen u spreken, om Mijnentwil.”* Ze is zelfs gewaarschuwd voor het tegendeel: *“wee u, wanneer al de mensen wel van u spreken.”* Hoewel het voor haar vlees niet aangenaam is, mag zij wel vrezen als zij geen strijd kent, want dan treedt ze buiten de voetstappen van haar Hoofd en Koning.

Ten elfde mag zij gemeenschap hebben aan Zijn *wederkomst* want Hij heeft het haar beloofd: *“Ik zal u geen wezen laten; Ik kom weder tot U.”* Dan zal zij Hem zien, met eer en heerlijkheid gekroond en alle knie zal zich voor Hem buigen. Ach, wat zal Hij haar vriendelijk ontvangen als met een zachte doek: *“Ik zal alle tranen van hun ogen afwissen en daar zal geen rouw meer zijn nog gekrijt.”*

Het is nuttig en vruchtbaar om ook te overdenken op welke wijze de gemeenschap kan worden geoefend door de bruid.

Ten eerste doet zij dat door op haar Liefste te *zien*. Het zien op Jezus, in al Zijn schoonheid en beminnelijkheid, kan het lauwste hart weer doen opflakkeren van verlangen naar gemeenschap met Hem. Hoe goed is het om op Hem te zien, in de stilte der eeuwigheid, spelende voor het aangezicht van Zijn Vader. Zijn vermakingen hebbende met de mensenkinderen. Hoe goed is het op Hem te zien in Zijn liefde tot het recht en de eer van Zijn Vader toen Hij opsprong, uitroepende: “Zie Vader, Ik kom om Uw wil te doen.” Wat is Hij haar beminnelijk, ziende op Zijn gevende liefde, waaruit Hij Zich gaf als het Lam dat geslacht is voor de grondlegging der wereld waardoor uit het hele menselijke geslacht, gevallen in zonden en misdaden, nog een Kerk kon worden zaliggemaakt. Hoe heerlijk is het om op Hem te zien als de Godmens, gekomen in de volheid van de tijd. Hoe Hij uit pure zondaarsliefde het geen roof geacht heeft Zijn heerlijkheid af te leggen, ja minder te worden dan de engelen. Hoe straalt Zijn liefde haar toe wanneer zij Hem mag zien, geboren uit de maagd Maria en liggende in de kribbe van een armoedige beeststal, opdat Hij het Brood des Levens zou zijn voor de diepst gevallen zondaren. Hoe mag haar hart wel brandende in haar zijn als ze een blik mag richten op Zijn lijdensgang door deze wereld, als de Man van smarten, verzocht in krankheid. Wanneer zij Hem mag aanschouwen als van God geslagen en verdrukt, haar oordeel dragende. Hoe moeten haar ogen worden tot een springader van tranen, als zij Hem gevoerd ziet worden over de ‘via dolorosa’ met het kruis op Zijn rug vol wonden, in vreselijke smarten, dragende haar schuld. Hoe moet zij het wel

uitsnikken, ziende dat Zijn lieve handen, die niet anders dan zegenende uitgestrekt waren over haar, die niets anders gedaan hebben dan vriendelijk groeten, liefderijk genezen en de meest onreine aanrakende tot heling, nu worden gespijkerd aan het ruwe kruishout. Wie zou niet verstommen in totale verwondering en aanbidding als we Hem horen uitroepen: 'Mij dorst', opdat wij nimmermeer zouden hoeven dorsten, als we Hem horen uitroepen: 'waarom hebt Gij Mij verlaten', opdat wij nimmermeer van God verlaten zouden worden. Wie zou niet aanbeddend neervallen aan de voet van dat kruis wanneer Hij het uitroept: 'Het is volbracht.' Zalig wie mag blikken op Hem in Zijn lijden, Zijn sterven, ja Zijn verzoening door voldoening.

Ten tweede kan zij de gemeenschap met Hem opwekken door tot Hem uit te *gaan*. Wanneer zij hoort dat Hij komt, rijdende op het Woord Zijner waarheid dan moet zij niet talmen maar tot Hem gaan. Wanneer zij hoort van een gezelschap waar Hij in het midden is, dan moet zij Hem daar zoeken. Wanneer zij hoort van een dienaar des Evangelies waar een sprake van uitgaat, dat hij de Christus mag prediken en dat de bediening van de Heilige Geest gevonden wordt, dan moet zij uitgaan, Hem tegemoet!

Ten derde kan zij de gemeenschap opwekken door met haar Liefste te spreken in de *gebeden*. Hij hoort haar zo graag wanneer zij tot Hem komt met haar vragen, noden en begeerten. Zijn Naam is immers Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst.

Ten vierde eert zij haar Bruidegom door in alles op Hem te *vertrouwen*. Als zij in de duisternis wandelt en geen licht heeft

dan moet ze vertrouwen op Zijn Naam en lieflijk leunen op haar Liefste.

Ten vijfde moet zij *vrijmoedig* gebruik maken van Zijn gaven en schatten. Het is tot schande van haar rijke Bruidegom wanneer zij altijd maar moedeloos terneerzit en leeft alsof zij niets had ontvangen. Ze moet het licht laten schijnen wat zij van Hem ontving.

11.

De ontrouw van de bruid

Wat is de bruid rijk gezegend! Zo rijk zelfs, dat er een naam van uitgaat onder de heidenen om haar schoonheid. Want die was volmaakt door de heerlijkheid die de Bruidegom op haar gelegd had.¹⁶⁴ Maar het onbegrijpelijke gebeurt. De bruid vergeet haar afkomst, ze vergeet de grote weldaden die aan haar gegeven zijn en gaat vertrouwen op haar schoonheid. Alsof het haar eigen schoonheid was, waar ze over beschikken kon wanneer ze maar wilde. Maar het was de schoonheid van haar Bruidegom waarmee ze bekleed was en nu gaat ze deze schoonheid misbruiken.

Ze gaat hoererij bedrijven door haar geluk niet langer alleen te zoeken in haar Bruidegom, maar ook nevens Hem bij andere mensen.¹⁶⁵ Door haar schoonheid vindt ze ingang bij de heidenen, die haar bewonderen. Zij toont hen haar schatten, haar zilver en goud, haar beste oliën

---

164. Ezechiël 16: 14

165. Ezechiël 16: 15

en specerijen, ja er is niets in haar gehele huis wat ze niet toont.¹⁶⁶ En hoewel dit niet verkeerd lijkt te zijn, wanneer zij de schatten laat zien die zij eerlijk van haar Bruidegom gekregen heeft, wordt dit haar toch verweten omdat zij zich verhoovaardigd heeft met het trots vertonen van haar schatten en rijkdommen.¹⁶⁷

Zij roemt niet langer in de Geveer, maar gaat op in de gaven. En daardoor treedt de hoogmoed in waardoor ze twee grote boosheden begaat: ze verlaat haar Bruidegom, de Springader van haar geluk en houdt zichzelf gebroken bakken uit die geen water houden.¹⁶⁸ Ze snijdt met haar hoererijen de Bron van haar vertroosting af en poogt haar geluk te verzekeren door de gaven van het verleden te koesteren en ten toon te spreiden. Steeds verder en verder vervreemt zij van haar Bruidegom en steeds dieper zinkt zij in het afhoereren van haar Man.

De Bruidegom laat het er echter niet bij zitten. Hij is zo met haar lot bewogen dat Hij tot haar gaat spreken van Zijn handelingen in vroeger tijden. Niet om haar te verwijten, maar om haar te doen wederkeren: *“Als Ik vanouds uw juk verbroken en uw banden verscheurd had, zo zeidet gij: Ik zal niet dienen.”*¹⁶⁹ Hij wijst haar terug op haar toestand toen Hij haar vond. Hoe zij daar lag in de banden van de dood, waar de angst der hel haar alle troost deed missen,¹⁷⁰ en stelt als het ware de vraag: hoe kan het toch, dat u toen beloofde nooit een ander meer te dienen, terwijl u nu zo schaamteloos hoereert? Hoe is het toch mogelijk dat u zo ver afgeweken bent? *“Ik had u toch geplamt, een edelen wijnstok, een*

---

166. 2 Koningen 20: 15

167. 2 Koningen 20 *kantt.* 28b

168. Jeremia 2: 13

169. Jeremia 2: 20

170. Psalm 116: 3 *“De banden des doods hadden mij omvangen, en de angsten der hel hadden mij getroffen; ik vond benauwdheid en droefenis.”*

*geheel getrouw zaad; hoe zijt gij Mij dan veranderd in verbasterde ranken van een vreemden wijnstok?*¹⁷¹ Ik had u toch vruchtbaar gemaakt in uw onvruchtbaarheid, Ik had u toch toegezegd dat onze bedstede zou groenen? Hoe bent u dan zo vruchteloos geworden?

De bruid antwoordt haar Bruidegom op een stuitende manier: *“Het is buiten hoop; want ik heb de vreemden lief, en die zal ik nawandelen.”*¹⁷² Het is schrikwekkend hoe de liefde is verkoeld, zo erg zelfs dat zij haar Bruidegom tot een leugenaar maakt.¹⁷³ Ze spreekt als het ware: Hij roept mij wel liefdevol toe, maar ik geloof Hem niet. Het *“is tevergeefs”*¹⁷⁴ om terug te keren tot Hem meent ze, want Hij zal haar toch niet meer aannemen. Liever blijft ze in haar hoererijen leven, dan weder te keren tot Hem.

Wederom gaat de Bruidegom haar toespreken: O aanmerkt toch, ben Ik u een woestijn geweest? Of een land der uiterste donkerheid? Waarom zegt gij dan: wij zullen niet meer tot U komen?¹⁷⁵ Vergeet ook een jonkvrouw haar versiersel, of een bruid haar bindselen? Nochtans heeft u Mij vergeten, dagen zonder getal.¹⁷⁶ Hij stelt haar de hopeloosheid van haar handelen voor ogen: Waarom zoekt u het overal behalve bij Mij? U zult beschaamd worden bij al uw vrienden waar u nu mee hoereert.¹⁷⁷

---

171. Jeremia 2: 21

172. Jeremia 2: 25b

173. 1 Johannes 5: 10

174. Jeremia 2: 25 *kannt.* 67

175. Jeremia 2: 31

176. Jeremia 2: 32

177. Jeremia 2: 36-37

Wat zien wij hier het grote gevaar waarin de Kerk van Christus verkeert wanneer zij gaat roemen in haar geestelijke gaven. Het vele spreken over bevindingen van vroeger tijden en het steeds weer ophalen van zaken uit het verleden kunnen tot diepe geestelijke verarming leiden. Want het leven is mij Christus, roept de apostel Paulus uit. Het leven is wezenlijk de liefdesgemeenschap met de Bruidegom en niet het leven uit de geestelijke gaven. Zij worden 'slechts' ontvangen om op te leiden tot de Gever om zo de bruid steeds weer tot gemeenschap te lokken. Maar wanneer het leven gevonden wordt in de gaven, ten koste van het verlangen naar de Gever, dan komt er verachtering in de genade met ontzettende gevolgen.

Het is vruchtbaar om veel te overdenken hoe Christus Zich heeft willen vernederen in het oprapen op de vlakte van het veld. Het is goed om gedurig stil te staan bij de weldaden aan ons bewezen. Het is nodig om ons te oefenen in het bewonderen van de wegen die Hij houdt in het leven der genade. Dit zal wapenen tegen de inwerpingen van de satan dat de dienst van Christus een harde dienst is en het zal het verlangen kunnen opwekken om weer eens zo levendig gesteld te mogen worden als weleer: *“O mijn ziel, wat buigt g' u neder? Waartoe zijt g' in mij ontrust? Voed het oud vertrouwen weder; zoek in 's Hoogsten lof uw lust; Want Gods goedheid zal uw druk eens verwiss'len in geluk. Hoop op God, sla 't oog naar boven; want ik zal Zijn naam nog loven.”*

12.

De trouw van de Bruidegom

Waar een natuurlijke bruidegom zijn bruid veelal verlaten zal na zoveel ontrouw, daar gaat deze heerlijke Bruidegom uitblinken in Zijn liefde. Hij gaat haar voorstellen hoe Zijn trouw blijft, waar alle aardse trouw eindigt. *“Zo een man zijn huisvrouw verlaat, en zij gaat van hem en wordt eens anderen mans, zal hij ook tot haar nog wederkeren? Zou datzelve land niet grotelijks ontheiligd worden?”*¹⁷⁸ Maar wat een natuurlijke man nooit zou doen, dat doet deze heerlijke Bruidegom wel: *“Gij nu hebt met vele boeleerders gehoereerd, keer nochtans weder tot Mij.”*¹⁷⁹ Zij heeft Hem tot een leugenaar gemaakt door te stellen dat Hij haar nooit meer zal aannemen na al haar afmakingen en ongerechtigheden.

Om werkelijk alle twijfel weg te nemen, of Hij wel gewillig is om haar weer in genade aan te nemen, gaat Hij wederom tot haar hart spreken op een zeer heerlijke liefdevolle wijze: *“Bekeert u, gij afkerige kinderen,*

---

178. Jeremia 3: 1

179. Jeremia 3: 1

*spreekt de HEERE, want Ik heb u getrouwd.*¹⁸⁰ Hij spreekt haar aan als kind, om haar te herinneren aan de toestand waarin Hij haar opdraapte. Hoe zij daar lag, wentelend in haar geboortebloed, in haar schande en naaktheid. En hoe Hij daar tot haar sprak, woorden van leven. Hoe Hij haar trouwde zonder te zien op haar grote walgelijkheid. Hij spreekt daarbij ook Zijn recht op haar uit, wat Hij rechtens op haar gekregen had toen zij in het huwelijksverbond traden. Al haar boelen hebben geen recht op haar, ze is Zijn bruid en dat blijft ze. O hoe blinkt hier een trouw en liefde uit, die al het schoon der mensen ver te boven gaat.¹⁸¹

Maar waar een natuurlijke man niet meer kan doen dan tot het hart spreken van zijn overspelige bruid, daar heeft deze Koning der koningen alle macht in hemel en op aarde. Hij gaat wonderlijke middelen inzetten om Zijn bruid weder te brengen: *“En Ik zal ulieden herders geven naar Mijn hart; die zullen u weiden met wetenschap en verstand.*¹⁸² En deze herders gaan zichzelf niet weiden,¹⁸³ maar zij gaan de bruid een tweeërlei boodschap voor ogen schilderen:

Enerzijds worden deze herders geroepen om haar voor te stellen hoe ze met de hoererijen haar Bruidegom heeft veracht: *“Hef uw ogen op naar de hoge plaatsen, en zie toe, waar zijt gij niet beslapen? alzo hebt gij het land ontheiligd met uw hoererijen en met uw boosheid.*¹⁸⁴

Maar anderzijds worden deze herders geroepen om, wanneer deze prediking haar uitwerking niet zal missen en de bruid zal gaan vragen *“zal*

---

180. Jeremia 3: 14

181. Psalm 45: 1 *ber.*

182. Jeremia 3: 15

183. Ezechiël 34: 2

184. Jeremia 3: 2

*Hij in eeuwigheid den toorn behouden? Zal Hij dien gestadiglijk bewaren?”*¹⁸⁵ haar voor te stellen de troostvolle woorden van de Bruidegom: *“Bekeer u, gij afgekeerde Israël, spreekt de HEERE, zo zal Ik Mijn toorn op ulieden niet doen vallen; want Ik ben goedertieren, spreekt de HEERE. Ik zal den toorn niet in eeuwigheid behouden.”*¹⁸⁶ Zij moeten haar voor ogen stellen dat ze niet hoeft te vrezen om Hem eerlijk haar overtredingen te belijden: Alleen ken uw ongerechtigheid, dat gij tegen uw Bruidegom hebt overtreden.¹⁸⁷

O! wonderlijke zaak: deze prediking blijft niet vruchteloos in het leven van de bruid. De Bruidegom legt door dit woord als het ware Zijn hand op de deurklink van haar hart, haar toeroepende: *“Doe Mij open, Mijn zuster, Mijn vriendin, Mijn duive, Mijn volmaakte; want Mijn hoofd is vervuld met dauw, Mijn haarlokken met nachtdruppen.”*¹⁸⁸ En deze liefdevolle woorden ontroeren het koude hart van de bruid. Het doet haar opstaan en de deurklink grijpen om te zien of Hij daar nog is, maar Hij is weggegaan. En toch, Hij laat zo’n heerlijke liefde achter op de deurklink dat haar handen druppen van mirre, en haar vingers van vloeiende mirre.¹⁸⁹ Haar Liefste is geweken, Hij is doorgegaan; maar haar ziel gaat nu sinds lange tijd weer uit vanwege Zijn spreken. Ze gaat Hem zoeken maar vindt Hem niet. Ze gaat roepen maar Hij antwoordt niet.¹⁹⁰

Nu draait alles door genade om in het leven van de Bruid. Waar zij op de lokkende en nodigende woorden van haar Bruidegom onbeweeglijk

---

185. Jeremia 3: 5

186. Jeremia 3: 12

187. Jeremia 3: 13a

188. Hooglied 5: 2b

189. Hooglied 5: 5b

190. Hooglied 5: 6

leek in haar afhoereren van Hem, daar heeft Hij nu door Zijn spreken haar hart gaande gemaakt om Hem te zoeken. Nu wordt er een stem gehoord op de hoge plaatsen, een gewezen en smekingen omdat zij haar weg verkeerd heeft en haar Bruidegom vergeten heeft.¹⁹¹ Nu klinkt er niet langer een afwijzende reactie op de uitroep van de Bruidegom: Keert weder, gij afkerige bruid; Ik zal uw afkeringen genezen. Nee, nu klinkt het als door een wonder uit de mond van de bruid: Zie, hier zijn wij, wij komen tot U, want Gij zijt onze Bruidegom.¹⁹² Nu komt zij tot de eerlijke schulderkenten: Ik lig in mijn schaamte, en mijn schande overdekt mij, want ik heb tegen mijn Bruidegom gezondigd.¹⁹³

Hoe heerlijk blinkt hier het leerstuk van ‘de volharding der heiligen’ uit. Het is duidelijk, deze volharding vindt geen grond in de bruid maar rust geheel in de trouw van de Bruidegom. Wat heeft de Heere een werk om Zijn uitverkorenen tot de zaligheid te brengen. Wat wordt het wonder aanbiddelijk groot wanneer geleerd mag worden hoeveel de Bruidegom ten koste legt aan Zijn bruid na de huwelijksvereniging door het geloof. Want de bruid blijft onderworpen aan de klacht: *“Want ik weet dat in mij, dat is in mijn vlees, geen goed woont; want het willen is wel bij mij, maar het goede te doen, dat vind ik niet.”* Maar tegen deze donkere achtergrond schittert des te heerlijker de trouw van de Bruidegom. Dan blijft er een grond over om te roemen tot in alle eeuwigheid: *“door U, door U alleen, om het eeuwig welbehagen!”*

---

191. Jeremia 3: 21b

192. Jeremia 3: 22

193. Jeremia 3: 25

13.

Het herstel van de bruid

Nu gaat de Bruidegom de bruid leren, dat Zijn liefde zonder begin en zonder einde is. Dat Hij haar heeft liefgehad met een eeuwige liefde en dat Hij haar daarom niet verlaten zal. Uit deze eeuwige bron van liefde en trouw komen de woorden van Zijn gezegende lippen: Ik zal u weder bouwen en gij zult gebouwd worden, o jonkvrouw! gij zult weder versierd zijn.¹⁹⁴ Zijn hart is zo vol barmhartigheid en zo bewogen met het lot van Zijn afgeweken bruid, dat Hij het uitroept: Hoe zou Ik u overgeven, o Mijn bruid, u overleveren, o Mijn liefste? Mijn hart is in Mij omgekeerd, al Mijn berouw is tezamen ontstoken.¹⁹⁵ De liefde van de Bruidegom werkt wederliefde en berouw in het hart van de bruid, waardoor zij het mag stamelen: *“nadat ik bekeerd ben, heb ik berouw gehad, en nadat ik mijzelf ben bekendgemaakt, heb ik op de heup geklopt; ik ben beschaamd, ja, ook schaamrood geworden.”*¹⁹⁶

---

194. Jeremia 31: 4

195. Hosea 11: 9

196. Jeremia 31: 19

Nu de bruid tot haar schouderkennis gekomen is en de liefde weer gaande gemaakt is in haar hart om Hem te zoeken Die haar ziel lief heeft, wordt ook het verlangen weer geboren om gemeenschap met Hem te oefenen. En wat is de wijsheid van de Bruidegom dan te bewonderen, ziende hoe Hij met haar handelt. Want nu zij Hem gaat zoeken, gaat Hij Zich verbergen. Waar zij afkerig was wilde Hij haar lokken, maar nu zij gelokt zijnde, Hem gaat zoeken, wil Hij haar eerst krank maken van liefde tot Hem.

Ze gaat Hem zoeken waar Hij haar had geleerd dat ze Hem moest zoeken, namelijk bij de dienaren van het Woord maar daar vind ze Hem niet. Ze gaat Hem zoeken bij de dochters van Jeruzalem, maar ze vind Hem ook daar niet. Ze roept het hen toe: *“Ik bezweer u, gij dochteren van Jeruzalem, indien gij mijn Liefste vindt, wat zult gij Hem aanzeggen? Dat ik krank ben van liefde.”*¹⁹⁷

Met de dochteren van Jeruzalem worden hier de gelovige kinderen Gods bedoeld. Zij hebben allen door genade dezelfde moeder, namelijk *“Jeruzalem dat boven is, hetwelk is ons aller moeder”* (Galaten 4: 26). Zij worden ook wel maagden genoemd, waarvan Paulus zegt *“want ik heb ulieden toebereid om u als een reine maagd aan één Man voor te stellen, namelijk aan Christus”* (2 Kor. 11: 2). Soms wordt met de jongedochters ook gewezen op de zielen die door de overtuigende kracht van de Heilige Geest behoeftig gemaakt zijn aan de zalige gemeenschap met Christus. Juist deze zielen, die heilig verliefd geworden zijn op Hem, zijn zeer begerig om te horen van de bruid wie haar Liefste toch wel mag zijn.

---

197. Hooglied 5: 8

Wanneer de jongedochters haar dan gaan bevragen: *“Wat is uw Liefste meer dan een andere liefste, o gij schoonste onder de vrouwen? Wat is uw Liefste meer dan een andere liefste, dat gij ons zo bezworen hebt?”*¹⁹⁸ Wanneer zij haar vragen wat haar Liefste toch tot zo’n allesovertreffend voorwerp van haar liefde maakt dan kan zij zich niet langer bedwingen en roept het uit: Mijn Liefste is blank, zuiver en zondeloos. Hij is de triomferende Koning, rijdend op het witte paard van Zijn overwinning.¹⁹⁹ Mijn Liefste is rood, als de machtige Overwinnaar van Zijn en mijn vijanden. Het bloed op Zijn klederen is van de pers die Hij alleen getreden heeft in het vertreden van Zijn vijanden.²⁰⁰ Hij is rood vanwege Zijn eigen bloed wat Hij stortte voor mijn zonden. Mijn Liefste draagt de banier boven tienduizenden van Zijn volgelingen. Hij is de Koning van allen die de gerechtigheid en heiligheid liefhebben. De heerschap-pij en majesteit van mijn Bruidegom is zo duurzaam en zo heerlijk als het goud van Zijn hoofd. Mijn Bruidegom heeft krullende zwarte haarlokken, geen grijs plukje van veroudering is er op Zijn gezegend hoofd te vinden. Zijn kracht is fris van eeuwigheid tot eeuwigheid. De ogen van mijn Bruidegom zijn zuiver en rein als duivenogen. Zijn blik is helder en in Zijn ogen is een diepte als de waterstromen. Maar wie Hem tegenstaat zal weten dat Zijn ogen kunnen zijn als vlammen vuurs waarvoor niemand kan bestaan.²⁰¹ Zijn wangen geuren als de specerijen. Wie tot Hem komt zal de zalige geur van genade en ere vernemen en door het geloof ervaren dat de geur van Zijn wangen alle stank van de zonden en ongerechtigheden wegneemt. O dochteren van Jeruzalem, Zijn lippen zijn druppende van vloeiende mirre. Wanneer Hij spreekt, dan komen er woorden van leven. Van Zijn lippen vloeien de meest heerlijke leringen en vertroosting. Het werk

---

198. Hooglied 5: 9

199. Openbaring 6: 2

200. Jesaja 63: 3

201. Openbaring 1: 14

van Zijn handen is een heerlijk werk. Een almachtig werk, wat door niets of niemand is te wederstaan. Zijn grootste werken zijn slechts een wenk van Zijn alvermogen.

De buik van mijn Liefste is vol van bewogenheid, liefde en genade voor hulpeloze en rechteloze overtreders van Zijn wetten. Zijn ingewanden rommelen van barmhartigheid. Wie in Zijn schoot mag liggen verliest zich geheel in het eeuwig welbehagen wat Hem Zijn heerlijkheid deed verlaten om mij vrij te kopen en mij tot een vrouw te maken.

De benen van mijn Bruidegom zijn vast als een rots. Wie op Hem leunt zal nimmermeer wankelen. De vastigheid van Zijn woorden, beloften en bedreigingen zijn als pilaren. Al duizenden jaren vecht de gehele hellenmacht tegen deze vaste grondslag, tegen deze onwrikbare vastigheden, maar nooit heeft Hij gewankeld omdat zijn benen staan op voeten van het dichtste goud.

O jongedochters, als u Hem vindt dan kunt u Hem herkennen aan Zijn machtig voorkomen en geweldige gestalte. Hij is als de statige en hoge ceders van de Libanon die niet alleen zeer schoon zijn, maar ook een onovertroffen duurzaamheid en vastigheid hebben. Wanneer mijn Bruidegom tot jullie spreken zal dan kunnen jullie Hem ook herkennen aan Zijn woorden. Want Zijn gehemelte is enkel zoetigheid en de woorden uit Zijn mond zijn vol zoetigheid en aangenaamheid.

Ach, moet ik verder gaan gij dochteren van Jeruzalem? Zal ik mijn liefde tot Hem eens voor u samenvatten? *“Al wat aan Hem is, is gans begeerlijk. Zulk een is mijn Liefste, ja, zulk een is mijn Vriend, gij dochteren van Jeruzalem.”*²⁰²

---

202. Hooglied 5: 16

O! hoe wordt het hart van de Bruid meer en meer gaande gemaakt als zij vertelt wie haar Liefste is. En als dan de jongedochters haar vragen: *“waar is uw Liefste heengegaan, o gij schoonste onder de vrouwen? Waarheen heeft uw Liefste het aangezicht gewend, opdat wij Hem met u zoeken?”*²⁰³ gebeurt er iets wonderlijks. De bruid, die zelf haar Liefste moet missen en nergens kon vinden, gaat nu onderwijzen waar zij Hem samen zullen vinden! *“Mijn Liefste is afgegaan in Zijn hof, tot de specerijbeddekens, om te weiden in de hoven en om de leliën te verzamelen.”*²⁰⁴ Zij roept het als het ware uit: kom mijn vriendinnen, laat ons Hem daar zoeken waar Hij te vinden is, namelijk in de gemeente Gods. Daar, waar Hij zich verlustigt in het gezelschap van Zijn volk en kinderen, zoals een mens zich verlustigt in de geuren die opstijgen uit de specerijbekkens. Want ik weet dat Hij weidt onder de leliën omdat het de liefde van Zijn hart is om de meest heerlijk geurende leliën in te zamelen en te dragen in Zijn Vaders huis!

De Bruid weet het zeker: Hij is daar te vinden waar *“het goede zoetrijkende zaad des Goddelijken Woords gezaaid wordt.”*²⁰⁵ Hij is daar te vinden waar de lieflijke reuke des levens ten leven²⁰⁶ opstijgt uit de prediking en waar een levend getuigenis wordt gevonden in de harten van de ware gelovigen. De bruid roept het uit: *“Komt laat ons samen Israëls heer, de Rotsteen van ons heil, met eer, Met Godgewijden zang ontmoeten! Laat ons Zijn gunstrijk aangezicht, Met een verheven lofgedicht. En blijde psalmen, juichend groeten!”*²⁰⁷ Komt, laat ons daar gaan waar Hij wil zijn in de lieflijke weiden van Zijn Woord. Waar Hij Zijn kinderen doet nederliggen in grazige weiden. Waar Hij Zijn uitverkorenen zachtkens leidt

---

203. Hooglied 6: 1

204. Hooglied 6: 2

205. Hooglied 6: 2 *kantt.* 6

206. 2 Korinthe 2: 16

207. Psalm 95: 1 ber.

aan zeer stille wateren. Waar Hij de zielen verkwikt die verlangen naar Zijn vertroosting.²⁰⁸

Komt laat ons trekken, jongedochters, en tot Hem gaan want *“Ik ben mijns Liefsten, en mijn Liefste is mijne, Die onder de leliën weidt.”*²⁰⁹ Ach, de *“bruid verheugt zich hier vanwege de liefde en den vrede, tussen haar Bruidegom en haar vernieuwd, onaangezien haar vorige zwakheden en wederwaardigheden.”*²¹⁰ Wat is het toch wonderlijk wanneer wij zien dat de afhoeerende, afwijzende en doodse bruid hier weer zulke heerlijke dingen spreekt van haar Bruidegom. De Heilige Geest blaast in de ashoop van liefde in haar hart en de vlammen van genegenheid springen eruit. Alles lag doods en bedolven onder een schijnbaar vruchteloze laag wit as, maar daar onder gloeide toch nog het genadewerk wat nimmermeer kan worden uitgeblust. Zo komt zij tot Hem die haar ziel weer bij vernieuwing lief mag hebben.

De apostel roept op om de *“onderlinge bijeenkomsten niet na te laten.”* Dit doet hij niet zonder reden. Het spreken over de lieflijkheid, gepastheid en noodzakelijkheid van Christus kan de meest verkilde harten weer verlevendigen. Het is goed om elkaar te bevragen, om nog eens onder woorden te brengen wie Hij is en waar Hij te vinden is want *“met het hart gelooft men ter rechtvaardigheid en met den mond belijdt men ter zaligheid.”*

---

208. Psalm 23: 2-3

209. Hooglied 6: 3

210. Hooglied 6: 3 *kantt. 10*

14.

Het loflied van de Bruidegom

Hoe heerlijk, hoe groot en hoe oneindig genadig blijkt de Bruidegom in Zijn behandeling van deze overspelige bruid. Slaat Hij haar? Veracht Hij haar? Spreek Hij haar met harde woorden toe? Werpt Hij haar buiten en beveelt Hij haar te laten stenigen om haar ontrouw? Wat zou ze te zeggen hebben gehad wanneer Hij dat gedaan had? Had zij enige grond en enige argumenten om Hem te weerstaan? Zou er iets geweest zijn in haar handel en wandel wat Hem zou kunnen bewegen om haar genadig te zijn? Nee! Rechtvaardig moet Hij haar wegwerpen met een mannelijke wegwerping. Ja, dat vonnis is rechtvaardig en dat heeft zij verdiend.

Maar Hij handelt zo geheel anders. O wonder, o wonder van genade. Wonder van eeuwige liefde en nameloze ontferming. Daar openen de gezegende lippen zich van deze grote Koning en Hij spreekt: “*Gij zijt schoon, Mijn vriendin.*”²¹¹ Sprakeloos en vol verwondering staat

---

211. Hooglied 6: 4a

zij daar. Wat zij ook had verwacht aan oordelen als rollende donder uit Zijn mond, het komt niet. Wat zij ook had moeten eigenen aan afschuwelijke oordelen, het komt niet. Wat zij ook had durven hopen, dit niet! O ze is zo vies, zo vuil en zo bezoedeld door haar hoererijen. Haar zonden ziet zij zich voor ogen zweven, zij voelt zich in Zijn nabijheid nog vuiler dan ooit tevoren. En nu deze woorden... Wie zal ze vatten. Zij schoon? Mag zij Zijn vriendin zijn? Ja, o! genade vloeit hier in de diepste diepten. Zij vind haar weg naar deze vuile zondares en stelt haar rechtvaardig, zonder zonden en schoon voor haar Bruidegom.

Hoor! Hij spreekt voort: *“Gij zijt schoon, Mijn vriendin, gelijk Tirza.”*²¹² Hier verklaart de Bruidegom de grond van haar schoonheid. Zoals de stad Tirza aangenaam was, en wel genoemd werd de stad van de ‘gunstige aanneming’, zo wordt ook de bruid schoon genoemd om haar gunstige aanneming. *“Schoon en aangenaam gemaakt door Christus haar Bruidegom.”*²¹³ En zo stelt Hij haar Zichzelf voor als een bruid, die geen vlek of rimpel heeft, heilig en onberispelijk.²¹⁴

Dit is de grond dat Hij van haar kan zeggen: *“Een enige is Mijn duive, Mijn volmaakte, de enige harer moeder, zij is de zuivere dergene die haar gebaard heeft; als de dochters haar zien, zo zullen zij haar welgelukzalig roemen, de koninginnen en de bijwijven, en zullen ze prijzen.”*²¹⁵ Het is een wonder dat zij hier hersteld wordt in haar reine staat, waardoor zij wederom een voorwerp van verwondering wordt voor haar medegenoten. Maar nu tot Zijn eer, diep geleerd hebbend dat de grond van haar roemen enkel en alleen de toegerekende en geschonken gerechtigheid is. Als ze

---

212. Hooglied 6: 4a

213. Hooglied 6: 4 *kannt. 13*

214. Efeze 5: 27

215. Hooglied 6: 9

nog roemen durft zo zal zij dan veel liever roemen in haar zwakheden, opdat de kracht van haar Bruidegom in haar wone.²¹⁶

Hij voegt haar toe dat zij Hem schrikkelijk is, als de slagorden met bannieren.²¹⁷ Een wonderlijke benaming geeft Hij hier aan Zijn bruid. De allerhoogste en almachtige Koning, de Heere der Heirscharen, de onoverwinnelijke Veldheer die al Zijn vijanden de kop vermorzelt, noemt Zijn bruid 'schrikkelijk'. O, wat een heerlijke zaak gaat Hij haar verklaren: waar Hij door niets en door niemand te overwinnen is, spreekt Hij tot haar: "*Wend uw ogen van Mij af, want zij doen Mij geweld aan.*"²¹⁸ Hij bekent haar dat zij in staat is om Hem te overwinnen. Zij is machtig, om Hem geweld aan te doen. O, met haar ogen des geloofs is zij in staat om Hem te overwinnen: "*Gij hebt Mij het hart genomen, Mijn zuster, o bruid; gij hebt Mij het hart genomen met één van uw ogen.*"²¹⁹

Wat een heerlijke les wordt ons hier geleerd. Er is niets of niemand die God kan overwinnen in Zijn macht en majesteit. David riep het uit: "*O HEERE, onze Heere, hoe heerlijk is Uw Naam op de ganse aarde! Gij, Die Uw majesteit gesteld hebt boven de hemelen*" (Psalm 8:2). Maar nu leren ons de handelingen van de Bruidegom Christus met Zijn bruid dat Hij Zich toch laat overwinnen. Wij lezen dit van Jakob bij Pniël (Gen. 32) waar hij zo vorstelijk mocht worstelen met God dat hij overmocht. Na een nacht vol strijd sprak God: "*Laat Mij gaan, want de dageraad is opgegaan.*" Maar toen bleek de kracht, ja overwinning, die het geloof van Jakob mocht hebben op

---

216. 2 Korinthe 12: 9

217. Hooglied 6: 4b

218. Hooglied 6: 5a

219. Hooglied 4: 9

de Koning der koningen want *“hij zeide: Ik zal U niet laten gaan, tenzij dat Gij mij zegent”* en *“Hij zegende hem aldaar.”*

We lezen eveneens van deze kracht des geloofs waardoor de Heere Zich wil laten overwinnen bij Mozes (Ex. 32). De Heere is zeer toornig op het volk dat daar rondom het gouden kalf danste en spreekt tot Mozes: *“En nu, laat Mij toe dat Mijn toorn tegen hen ontsteke en hen vertere; zo zal Ik u tot een groot volk maken.”* Onbevattelijk dat Hij, in wiens hand het leven aller mensen ligt, Mozes verzoekt om het toe te laten om het volk te verderven. Want wanneer Mozes door de kracht van het geloof zou gaan pleiten voor dat volk, dan zal God Zich laten verbidden. *“Een krachtig gebed des rechtvaardigen vermag veel”* (Jak. 5: 16). En dat blijkt wanneer Mozes toch gaat bidden voor het ongehoorzame volk, *“want toen berouwde het den HEERE over het kwaad hetwelk Hij gesproken had Zijn volk te zullen doen”*. Dit is een troostvolle zaak voor zielen die vrezen dat het oordeel Gods hen moet treffen. Die het rechtvaardig vonnis moeten eigenen en goedkeuren en derhalve geen vrijmoedigheid meer kunnen vinden om te naderen tot de troon der genade om vergeving en verlossing te verlangen. De Heere laat zich nog verbidden door de grootste der zondaren. Wie Hem nederig valt te voet zal van Hem zijn wegen leren (Ps. 25).

15.

Hernieuwde liefdesgemeenschap

En waar de liefde weer vloeit, “*de wijn van de genade en van troost*”²²⁰ het hart weer heeft verheugd en de gemeenschap weer is hersteld, gaat de genegenheid tot liefdesgemeenschap weer groeien. Vol vreugde mag de bruid het uitroepen: “*Ik ben mijns Liefsten, en Zijn genegenheid is tot mij.*”²²¹ De zekerheid niet langer stellend in de gaven, maar in de genegenheid van haar Bruidegom staat zij nu op een vaste grond.

Deze hernieuwde liefde werkt vrijmoedigheid en wekt haar op om haar Bruidegom te nodigen: “*Kom, mijn Liefste, laat ons uitgaan in het veld, laat ons vernachten op de dorpen.*”²²² Nee, ze is de liefde tot de jongedochters niet verloren nu zij haar Liefste weer heeft gevonden. Nee, zij roept Hem op om met haar uit te trekken naar de wijnbergen om te zien of de wijnstok bloeit. Of de jonge druifjes al zijn gegroeid, en de

---

220. Hooglied 7: 10 *kantt.* 42

221. Hooglied 7: 10

222. Hooglied 7: 11

granaatappelbomen al uitbotten. Dit alles wijst erop dat de liefde tussen de bruid en de Bruidegom een vruchtbare liefde is.

Ze zegt als het ware: laat ons uitgaan in het veld, dat is de Christelijke gemeente waar het Woord wordt geplant door de getrouwe dienaars des Woords. Laat ons de wachters bezoeken die Gij hebt geroepen om te waken over de wijngaard des Woords. Komt Liefste, laat ons de wijnbergen van de levende Christelijke Kerk bezoeken om te zien of de jonge druifjes er al zijn door de kracht van de Heilige Geest en de bediening van het Woord. Of er al een lieflijke reuk opstijgt van nieuw leven tot vervrolijking van ons hart. Komt mijn lieve Bruidegom, *“daar zal ik U mijn uitnemende liefde geven.”*²²³ Daar, *“in de wijngaarden der kerk, in de vergaderingen der heiligen; daar zal ik mijn ziel en mijn lichaam U opofferen tot een aangename en welriekende offerande.”*²²⁴ Daar zal ik U, mijn lieve Bruidegom, doen genieten van de vruchten van mijn geloof, belijdenis, dankbaarheid en goede werken.²²⁵

Wat heeft de bruid veel mogen leren. Want nu nodigt ze geen vreemden om haar rijkdommen te zien, maar nu nodigt ze haar eigen Bruidegom om Zich te verlustigen in haar heerlijke schatten. Niet langer meent ze dat het háár rijkdom is, maar nu heeft ze mogen leren dat haar Bruidegom in Zijn hof gekomen is om van Zijñ lieflijke vruchten te genieten. Hij komt niet omdat er iets in haar is, maar Hij komt om te genieten van Zijn Eigen gaven in haar.²²⁶

Het is opmerkelijk dat de vreugde en gemeenschap tussen de bruid en haar Bruidegom niet plaatsvindt in de afzondering, in een exclusieve

---

223. Hooglied 7: 12

224. Hooglied 7: 12 *kantt. 51*

225. Hooglied 7: 12 *kantt. 52*

226. Hooglied 4: 16

eenheid tussen die beiden. Maar dat de vreuge, liefde en gemeenschap wordt genoten in de gemeenschap der heiligen binnen de Christelijke gemeente. Ja, dat de grootste liefde en blijdschap genoten wordt in het zoeken naar vruchtjes op de prediking in die gemeente. Zo is deze liefde enkel en alleen gericht op vruchtbaarheid. Tot meerdere eer van de Bruidegom en de uitbreiding van Zijn Koninkrijk.

De bruid weet nu hoe zij haar Bruidegom behagen kan: *“allerlei edele vruchten, nieuwe en oude; o mijn Liefste, die heb ik voor U weggelegd.”*²²⁷ Zij roept Hem toe: kom mijn lieve Bruidegom en verlustig U in de vruchten die onze wijngaard heeft opgebracht: oude vruchten van genade en liefde uit vroeger tijden. Wat kan ze haar Bruidegom behagen door Hem nog eens voor ogen te stellen hoe Hij haar voorgekomen was op de vlakte van het veld. Hoe Hij haar zeer begeerlijk en beminnaarswaardig geworden was. Hoe heerlijk ze Zijn liefde had geproefd en gesmaakt in Zijn gaven.

Wat is het Hem ook aangenaam wanneer zij eerlijk haar smart en verdriet erkent over haar afmakingen en ongerechtigheden. Wat zijn haar tranen over haar afhoereren Hem zoet. Wat kan ze Hem eren als ze Hem Zijn nooit aflatende liefde voor ogen stelt jegens haar. Maar het grootste genoegen wordt gesmaakt wanneer zij haar Man mag wijzen op de nieuwe vruchten in de gemeente. Wanneer zij de heiligheid en standvastigheid van de dienaren des Evangelies mag aanwijzen. O deze verse genade van de hernieuwde vreugde en van de vruchten die groeien aan de wijnstokken maakt elk in liefde dronken. Zijn Naam wordt zo heerlijk verhoogd wanneer zij Hem mag tonen dat Zijn belofte waar geworden is: *“ook groent onze bedstede.”*²²⁸

---

227. Hooglied 7: 13

228. Hooglied 1: 16

16.

De kwetsbare gemeenschap

De huwelijksgemeenschap tussen de Bruidegom en Zijn bruid is vruchtbaar. De groei en bloei van de Kerk komen voort uit de gemeenschapsoefeningen tussen de Bruidegom en Zijn bruid. Zij wenst dan ook dat Zijn linkerhand zij onder haar hoofd en dat Zijn rechterhand haar omhelzen zou.²²⁹ Zij verlangt ernaar om in Zijn schoot te liggen, opdat Hij haar kussen mocht met de kussen Zijns monds.²³⁰ Maar ze heeft zo pijnlijk moeten leren dat de gemeenschapsoefeningen zo teer en kwetsbaar zijn. Haar ontrouw, luiheid en gerichtheid op andere zaken dan haar Liefste hebben de gemeenschap zo pijnlijk verbroken. Ze roept dan ook de jongedochters op om de liefde niet op te wekken, noch wakker te maken totdat het dezelfde luste.²³¹ In de gemeente van Christus moet geen heerszucht, geen wereldsgezindheid en geen ketterij gevonden worden die de gemeenschap kan verhinderen. O, waar hier niet op wordt toegezien kan de Bruidegom Zich

---

229. Hooglied 8: 3

230. Hooglied 1: 2

231. Hooglied 8: 4b

ongemerkt terugtrekken en komt een verachtering in de genade. Een lauwheid valt als een deken over de gemeente en de werkingen van de Heilige Geest worden minder en minder. Vele gemeenten hebben zo hun bestaansrecht ten onder zien gaan. Wie zou niet wenen, ziende op het verval van land, volk en kerk in onze dagen. Zou het niet zijn omdat wij onze eerste liefde verlaten hebben? ²³²

---

232. Openbaring 2: 4

17.

De bruiloft van het Lam

Hoe heerlijk de gemeenschap tussen de Bruidegom en Zijn bruid op aarde ook is, het blijft toch onvolmaakt. Want de gemeenschapsoefeningen kunnen in dit leven alleen plaatsvinden door het geloof. Dat middel is nodig om de omgang gestalte te geven tussen de verheerlijkte Christus in de hemel en Zijn strijdende bruidskerk op aarde. Daarom is het verlangen zo groot naar de dag dat het huwelijk volmaakt zal worden. Daar zal het geloof niet meer nodig zijn en de hoop vervuld zijn. Daar zal de liefde overblijven en in een onzegelijke heerlijkheid beleefd en geproefd worden. Op vele wijzen in het Oude en Nieuwe Testament worden ons tipjes van de sluier opgelicht, als het gaat om de bruiloft van het Lam die aan zal vangen op de dag van de vereniging tussen de strijdende Kerk en haar Koning, maar het diepste inzicht wordt ons toch wel gegeven in datgene wat Johannes op Patmos moest opschrijven aangaande deze heerlijke zaken.

Christus heeft Zichzelf overgegeven voor Zijn Bruid *“opdat Hij haar heiligen zou, haar gereinigd hebbende met het bad des waters door het Woord; Opdat Hij haar Zichzelf zou heerlijk voorstellen, een gemeente die geen vlek*

of rimpel heeft of iets dergelijks, maar dat zij zou heilig zijn en onberispelijk.”²³³ De liefde van Christus, in Zijn komst naar deze aarde, heeft dus een doel gehad. Namelijk, dat Hij Zich een bruidskerk zou verwerven door vol-doening aan het eisend recht Zijns Vaders. Nadat Hij haar gereinigd heeft door Zijn bloed, heeft Hij haar ook geheiligd door Zijn Geest, opdat Hij Zichzelf een Kerk zou voorstellen als een reine maagd. Daar is het alles om te doen geweest en dat heeft Hem alles gekost.

Nu is de grote en heerlijke dag gekomen dat een stem als van grote wateren de bruid toeroept: *“Laat ons blijde zijn en vreugde bedrijven, en Hem de heerlijkheid geven; want de bruiloft des Lams is gekomen.”*²³⁴ Hoe heerlijk is dit ogenblik voor de bruid, nu deze oproep klinkt. Zij heeft op aarde gezucht *“verwachtende de aanneming tot kinderen, namelijk de verlossing onzes lichaams.”*²³⁵ Zelfs het ganse schepsel is als in barensood geweest, verwachtende de openbaring der kinderen Gods²³⁶ en nu is het grote ogenblik gekomen dat de bruiloft des Lams gaat beginnen *“en Zijn vrouw heeft zichzelf bereid.”*²³⁷ Daar staat ze nu, niet meer in de lompen van haar verlorenheid, niet meer in haar bezoedelde kleding door de vervolgingen en niet meer in haar zwartachtigheid vanwege haar afkomst *“maar haar is gegeven dat zij bekleed is met rein en blinkend fijn lijnwaad.”*²³⁸ Daar staat de bruid, gekleed in lange witte klederen, *“wit gemaakt in het bloed des Lams.”*²³⁹ Deze klederen wijzen op haar rechtvaardigheid en zondeloosheid *“want Dien Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid*

---

233. Efeze 5: 26-27

234. Openbaring 19:7

235. Romeinen 8: 23b

236. Romeinen 8: 19

237. Openbaring 19: 7c

238. Openbaring 19: 8

239. Openbaring 7: 14c

*Gods in Hem.*²⁴⁰ O, hier blijkt de rijkdom van de bruid die op aarde door velen werd veracht en geminacht. Haar roemen in Christus was op aarde zoveel bestreden en haar was menigmaal toegeroepen “*waar is God, op Wien gij bouwdet, en aan Wien g’ uw zaak vertrouwdet?*”²⁴¹ Maar nu blijkt het voor aller oog, dat haar Bruidegom leefde en nu moet een ieder het bekennen, zij het door velen tandenknersend, “*waarlijk Deze was Gods Zoon.*”²⁴² Nu blijkt het dat zij zalig zijn “*die geroepen zijn tot het avondmaal van de bruiloft des Lams.*”²⁴³ Hoe vreselijk valt het de genodigden, die ook tot deze bruiloft geroepen waren, maar die geen lust hadden om te komen. Want deze lieflijke nodiging “*niet achtende, zijn zij heengegaan, deze tot zijn akker, gene tot zijn koopmanschap.*”²⁴⁴ Maar nu verschijnt haar “*Koning der koningen en Heere der heren*”²⁴⁵ voor aller oog in heerlijkheid. Zie Hem, Hij komt, zittend op een wit paard met ogen als vlammen vuurs, waarmee Hij een ieder doorziet. Hoe heerlijk blinkt hier Zijn majesteit in Zijn alwetendheid. Geen mens kan zich verbergen voor Hem, hoewel velen zich wenden “*tot de bergen en tot de steenrotsen: Valt op ons, en verbergt ons van het aangezicht Desgenen Die op den troon zit, en van den toorn des Lams*”²⁴⁶ maar helaas “*de grote dag Zijns toorns is gekomen, en wie kan bestaan?*”²⁴⁷ Hen klinkt het toe: gaat weg van Mij alle gij werkers der ongerechtigheid.²⁴⁸ Hoe vreselijk is nu “*hun deel in den poel die daar brandt van vuur en sulfere; hetwelk is de tweede dood.*”²⁴⁹

---

240. 2 Korinthe 5: 21

241. Psalm 42: 6 *ber.*

242. Markus 15: 39

243. Openbaring 19: 9b

244. Mattheüs 22: 5

245. Openbaring 19: 16b

246. Openbaring 6: 16

247. Openbaring 6: 17

248. Mattheüs 7: 23

249. Openbaring 21: 8b

Maar hoe anders is het voor de bruid, die daar gesteld wordt voor het aangezicht van haar Liefste. Zij komt uit de grote verdrukking. Moeite en verdriet zijn haar niet bespaard gebleven maar nu is het heerlijke ogenblik aangebroken dat het tot haar klinkt: *“Komt, gij gezegenden Mijns Vaders, beërft dat Koninkrijk hetwelk u bereid is van de grondlegging der wereld.”*²⁵⁰ Nu mag zij binnentreden in die heerlijkheid die haar bereid is door haar Liefste, in het huis van haar Vader, met zijn vele woningen.²⁵¹ Het ogenblik is nu aangebroken dat zij haar plaats mag innemen voor de troon van het Lam, om Hem te dienen dag en nacht. *“En Die op den troon zit, zal haar overschaduwen.”*²⁵² Zij mag nu eeuwig wandelen in het vrolijk licht van Zijn heerlijk aangezicht. Ze zal nu nooit meer hongeren en nooit meer dorsten, de zon van de verdrukking en vervolging zal haar nu niet meer beschijnen. Nu zal zij tot in alle eeuwigheid geweid worden door het Lam, haar Bruidegom. Hij zal haar *“een Leidsman zijn tot levende fonteinen der wateren; en God zal alle tranen van haar ogen afwissen.”*²⁵³ Hij zal haar leiden aan de zeer stille wateren, aan de *“zuivere rivier van het water des levens, klaar als kristal, voortkomende uit den troon Gods en des Lams.”*²⁵⁴ Nu is de Heere tot in alle eeuwigheid haar Herder, nu zal het haar aan niets meer ontbreken. Nu zal Hij haar als haar beminde Echtgenoot doen nederliggen in de grazige weiden van de gewesten der eeuwige vreugde. Nu voert Hij haar zachtken aan Zijn arm, aan zeer stille wateren. Nu verkwikt Hij haar ziel zonder ophouden. Nu mag zij, aan de grote ronde tafel, *“met Abraham en Izak*

---

250. Mattheüs 25: 34b

251. Johannes 14: 2-3 *“In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen; anderszins zou Ik het u gezegd hebben; Ik ga heen om u plaats te bereiden. En zo wanneer Ik heen zal gegaan zijn en u plaats zal bereid hebben, zo kom Ik weder en zal u tot Mij nemen, opdat gij ook zijn moogt waar Ik ben.”*

252. Openbaring 7: 15b

253. Openbaring 7: 17b

254. Openbaring 22: 1

en Jakob aanzitten in het Koninkrijk der hemelen”²⁵⁵ terwijl “de kinderen des Koninkrijks zullen uitgeworpen worden in de buitenste duisternis; aldaar zal wening zijn en knersing der tanden.”²⁵⁶ Nu richt Hij in overweldigende vertroosting de tafel voor haar toe, voor het aangezicht van haar wederpartijders.²⁵⁷ Hij maakt haar hoofd vet met welriekende olie en doet haar beker van blijdschap overvloeien. En al deze heerlijkheid is niet voor een ogenblik, of voor een tijd, maar zij mag het vol verwondering uitroepen: “Immers zullen mij het goede en de weldadigheid volgen al de dagen mijns levens; en ik zal in het huis des HEEREN blijven in lengte van dagen.”²⁵⁸

Nog gaat de nodiging uit tot deze bruiloft. Nog gaan de dienaren uit om te nodigen. En wie zou er nu, na het lezen van de rijkdom die de bruid ten deel valt, het niet uitroepen: Geef mij deze Heere Jezus, of ik sterf, want buiten deze heerlijke Bruidegom is geen leven maar een eeuwig zielsverderf!

---

255. Mattheüs 8: 11

256. Mattheüs 8: 12

257. Psalm 23: 5

258. Psalm 23: 6

De verwarring rondom het sacrament van de Heilige Doop lijkt toe te nemen. Zo zijn er stemmen om de Kinderdoop af te schaffen, krijgt de Volwassendoop steeds meer aandacht en gaan gemeenteleden uit reformatorische kerken over naar Baptistengemeenten. Hoe moeten wij dit duiden? Daartoe is het nuttig en nodig om een stap terug te doen in de tijd. Dit sacrament heeft namelijk al vele eeuwen een plaats in de kerk. De auteur behandelt daarom het originele doopformulier van Petrus Datheen. Daaruit trekt hij lijnen naar de verkiezing, het verbond, de rechtvaardigmaking, de volwassendoop en de kinderdoop. Vervolgens zal er een Bijbels gefundeerd pleidooi klinken om de Kinderdoop niet onder te waarden, maar te waarden.

ISBN: 978-90-829198-0-6

CHRISTUS EN ZIJN BRUID

In de Schrift komt God tot Zijn gevallen schepsel in de weg van een verbond. In al haar schone vormen wijst zij op de liefde van Christus als de Bruidegom die Zich zeer genadig ontfermt over Zijn verloren (maar verkoren) bruid. Dit boek stelt het verbondshandelen van Christus in het geestelijk huwelijksverbond voor uit een harmonie van Oudtestamentische klanken: Psalm 45, Hooglied, Ezechiël en Hosea om daarna de lijnen door te trekken naar het Nieuw Testament waar het eindigt in de bruiloft des Lams. De bevindelijke vertelvorm die opkomt uit de eenheid van deze bijbelgedeelten doet een dringend beroep op de meest ellendige en moedeloze zondaar: “Kom tot de bruiloft”.

De auteur schreef eerder (2018) het boek ‘Mij is nodig van U gedoopt te worden.’ ISBN 978-90-829198-0-6.

